

The Project Gutenberg eBook of Iivana eli suomalainen venäläisen puhemiehenä, by Maiju Lassila

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Iivana eli suomalainen venäläisen puhemiehenä

Author: Maiju Lassila

Release date: December 23, 2004 [EBook #14435]

Most recently updated: December 18, 2020

Language: Finnish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK IIVANA ELI SUOMALAINEN VENÄLÄISEN
PUHEMIEHENÄ ***

Produced by Matti Järvinen and PG Distributed Proofreaders.

IIVANA

ELI

SUOMALAINEN VENÄLÄISEN PUHE-MIEHENÄ

Maiju Lassila

Ensimmäisen kerran julkaissut
Kustannusosakeyhtiö Kirja 1915

I.

Iivana Ivanoff, iloinen ja nuhteeton suutari, lähtee kosimaan Durnjakinin leskeä.

Iivana Ivanovitsh Ivanoff oli ammatiltansa iloinen suutari, ja harras kristitty samalla. Iältänsä hän oli siinä viidenkymmenen korvilla ja mitä hänen nenäänsä tulee, niin täytti sekin kaikki ne vaatimukset, mitä tuolle kasvojen kaunistukselle yleensä voidaan asettaa. Se näet oli päästä punainen, kohtalaisen kokoinen, tyvestä pienehkö potaattinenä, tai oikeammin pulpukkanenä. Lisäksi oli se rykelmäinen: täynnä pienenisiä nystyröitä, kuin rypäleitä. Kun hän sen lisäksi jonain iloisena juhlapäivänä pisti vielä

viinapullon housuntaskua pullistamaan ja niin sonnustautuneena käyskeli veikeästi raittia pitkin, niin ei vaateliinkaan katsoja olisi voinut hänen ulkomuodossaan ja asussaan löytää mitään puutteellisuutta, ei mitään, joka olisi särkenyt kuvan eheää yleistä sävyä.

Ja päällepäätteeksi oli Iivana nyt vielä perheoloihinsakin katsoen leskimies. Se sopi mainiosti yhteen hänen veikeän olemuksensa, sulhasmiesnenänsä ja kaiken muun kanssa, varsinkin kun hän oli jo ehtinyt iskeä silmänsä suutari Durnjakinin leskeen Annushkaan. Ei niin, että hän olisi valittunsa tuntenut. Mutta kun Bjelajeffin eukko oli siitä puhunut, että semmoinen leski on, asuu Iso-Peskiin kylässä ja on eukolla vielä kavettakin, niin hän, Iivana Ivanovitsh, oli heti hoksannut ja sanonut:

— Vot...[1]. Eukko sinulle siinä, Iivana Ivanovitsh, vot, oli hän itsekseen sanonut ja vetänyt pikilangan niin tiukalle, että naukui.

[1] Sanoja: "vot", "da", "valjai", (ann'mennä, y. m.) "nitshevo" j. n. e. käytetään liikasanoina sävyn vuoksi, suomalaisten vastineiden puutteessa. Ne joko eivät merkitse juuri mitään, tai käy niiden merkitys aina ilmi lauseen muusta ajatuksesta.

Se Bjelajeffin eukko hän tiesikin kaikki! Monelle tuo oli, varsinkin leskimiehelle, muorin toimittanut. Sopi tuon puheisiin luottaa, varsinkin kun se sanoi, että se Durnjakinin leski on hänelle sopiva, ei toraisa ja varsinkin kun on vielä kavetta.

— Vot, Iivana Ivanovitsh... Vot sinulle ketä kosia, oli se Bjelajeffin eukko hänelle hokenut ja kehunut. Niin olikin Iivana Ivanovitsh nyt kosimaan menossa. Bjelajeffiläisillä ei tänään ollut viinaa, ei isännällä eikä muilla, mutta hänellä oli. Hän kävikin siis heidän luonansa kuin läksiäisiksi, ja taritsi heille ryyppy. Köyhähköjä ne Bjelajeffiläiset olivatkin, vaikka ei tuota hänkään ollut yletön rikas.

— Vot sinullekin, Andrei!... Ryyppy sinulle! taritsi hän itselleen Bjelajeffille. Tuo pani pois suutaroimisensa, nosti silmänsä, huokasi hartaasti ja kulautti.

— Passipo![1] kiitti hän ja pyyhki hihalla suunsa.

[1] Kiitos.

— Sinulle, Iivana Ivanovitsh, passipo! toisteli hän ja yritteli työhön. Iivana seisoi veikeänä, hymyili leveästi, makeasti, ryyppäili pullonsuusta ja katsoi koko ajan, hyvän tovin katsoikin Andreihin. Aikoi kai jotain iloisaa sanoa.

— A, entäs, alkoikin hän äkkiä ja hymyili: entäs, Andrei, arvaatkos, mihin minä?... Menossa mihin olen? Hän katsoi pullo kourassa ja hymyili yhä laajemmin.

Andrei keskeytti suutaroimisensa, katsoi pitkään ja hölmöili:

— Iivana Ivanovitsh ... sinä?

— Naimaan!... Kosimaan! ilmoitti silloin Iivana rutosti, katsoi ennallaan, antoi hymynsä yhätkin laajeta, ryyppäsi kertasen ja lisäsi selityksen:

— Vot, Durnjakinin leskeä... Annushkaa naimaan.

Koko hänen naamansa oli yhtenä laajana hymynä ja Bjelajeffikin tuo ihan kuin hölmönä katsoi, tuijotti istualtaan ylös häneen.

— Vasili Durnjakinin leskeä?... Anna Ivanovnaa naimaanko tarkoitan? hän siinä kenkätyö polvella hölmöili ja katsoi, tuijotti kuin loppumattomasti.

Mutta katsokoon. Yhä leveämmin hymyili Iivana pullo kourassa ja lopulta nyökäytti päätä korvalliselle ja veti viisaasti:

— A-aaa!

Sällit toki ahertivat yhä nytkin työssänsä. Nahkaa niistä toinen takoi ja toinen purasimella kengänpohjaan kireesti reikiä pisteli.

— Iivana Ivanovitsh, tuota? yritteli yhätkin kovin hölmönä tuijottava Andrei: Tarkoitan, muijan aiot?... Eh?

— Jei bohu![1] vannoi hymyilevä Iivana. Siitä tulikin lopulta kuin ikään eloisampaa jo kaikkeen. Tiesi tuo Andreikin jo eukkonsa puheista asian ennaltaankin, mutta otti, tekeytyi, ja alkoi ikäänkuin tosissaan ihmetellä:

[1] Totisesti, jumaliste.

— Veikkonen sinä! ihmetteli hän, tekeytyen kuin hölmöksi: Tarkoitan että?... Eh, sinä, veikkonen, Iivana Ivanovitsh! käänsi hän äkkiä kehaisuksi.

Ja tuo nyt maistuikin Iivanasta ja suu yhä laajemmassa hymyssä vetää hän sulhasmiehen maireudella viisaan:

— Aaaa!...

Hän ryyppäsi kulauttaen ja jatkoi:

— Merkitsee, Andrei, ... merkitsee että, puhun sinulle ... että Anna Feodorovnaa ... Durnjakinin leskeä, merkitsee, naimaan.

Ne sällit siinä vain koputtelevat, mutta ei Andrei itse. Se nyt valehteli tosissaan: siunaili poissa olevaa eukkoaan, kun se ei muka ollut hänelle Iivanan asiasta sanaakaan puhunut.

— Eh sinä, eukko kanalja!... Eh tuo hylky ... eukko tää minun ... kun ei sanaa halkaise! oli hän olevinansa.

Mutta Iivana oli jo lähtövalmis, risti vain silmänsä, huokasi vakavasti, ryyppäsi, puheli sanan Herran avusta ja semmoisesta ja lähti, puhellen poistuessaan:

— A vot, Andrei... Tarkoitan että... Herra... A vot hyvinkin auttaa Herra...

Ja hän lähti, housuntasku pullon paisuttamana ja se ainainen nenä hymyilevien kasvojen ihanana kaunistuksena. Niin alkoi hän veikeästi painaa raittia pitkin Iso-Peskiin kylään johtavaa tietä.

II.

Matkallansa tapaa Iivana Jussi Ropotin Muolan Perkjärveltä ja saa hänet kyytimieheksensä. Heidän mielenkiintoinen keskustelunsa.

Kuten sanottu, ei Iivana tuntenut morsiantansa muuten kuin korvakuulolta. Ei hän ollut Iso-Peskiissä koskaan käynytään, vaikka kyllä bjelajeffiläiset olivat, ja Osipoffin akka oli sieltä kotoisinkin. Kyytimies tuo ei niin tuntemattomalla matkalla erin tarpeeton olisi.

Ja siinä veikeästi ja hymyilevänä käyskennellessänsä osuikin tuo hevospies siihen tielle. Se oli suomalainen Jussi Ropotti. Oli äskettäisin muuttanut tänne main Suomen puolelta. Kaupungista lie ollut matkalla, koskapa nelipyöräisten rattaiden reslapahanen oli tyhjä ja hevospieskonikin kuin väsynyt. Siitä tuon saanee kyytimiehen sopuhinnalla, Iso-Peskiin päin kun näkyy menossa olevan.

— Eh sinä!... Ihminen!... Hei! hoikki Iivana oitis Ropotille, joka köytteli resuista reslaansa lujemmaksi.

— Häh? katsoi Ropotti häneen tyhmänä.

Mutta ei Iivana siitä mitään. Murteesta hän hoksasi, ettei Ropotti ole ihan selvä venäläinen; hän tuli luo ja uteli:

— A entä sinä ... ihminen... Niin että mitä kansaa sinä olet?

Ropotti ihan kuin sotkeutui äly-vähäisensä puolesta, syleksi, imeksi nysää ja tapaili:

— Kuin mitä kansaa?... Häh?

Iivana Ivanovitsh oli jo miehen älyttömyydestä kiivastua ja tenäsi:

— A vot... Niin että virolaisia oletko?... Tai sitte saksalainen ... tshuhna[1] ... puolalainen tai lätti? Eh?

[1] Suomalainen, suomalaisen haukkumanimi Venäjällä.

Hän katsoi ja penäsi, nenän pää punoittavana kuin potaatti.

— Tuota, tapaili Ropotti korvallistaan, sylkäsi ja tokasi:

— Minä, tuota, olen rajan takaa... Suomen rajan.

Ota selvä! Iivana jo moisesta hölmöydestä tekeytyi kuin tuskastuneeksi ja ynseili matkiskellen:

— Suomesta!... Rajan takaa Suomesta!

Ja tärkeästi ja tietoviisaan varmuudella hän jo kuin opettaen Ropotille koveni, selitti ja tenäsi:

— On kaksi kansaa: on suomalaiset ja on tshuhnan kansa... Vot!

Hän nosti kaksi oikean käden sormea merkiksi pystyyn ja osoitti:

— Vot kaksi kansaa... Suomen kansa ja tshuhnan kansa... Niin että, puhutaan sinulle, kumpaako sinä? Eh?

Ja ne sormet yhä merkkeinä pystyssä hän siinä seisoi, katsoi vaativasti ja odotti. Jos hän olisi tiennyt, että Jussi Ropotilla oli sitä älyksi sanottavaa tavallista vähemmän ja sekin vähä hidasta kuin kesän tulo nälkävuotena, niin olisi hän tutkimatta ja kysymättä tiennyt, että Ropotti on vähintään suomalainen, jopa sekä suomalainen että tshuhna. Mutta Ropotin kansalliseksi onneksi ei älyn vähyyttä voi nähdä nenästä kuten näkee pakkas-asteet lämpömittarista, ja siksi täytyi Iivanan yhäkin tenätä:

— Eh?... Kuta kansaa sinä?... Eh?

Ja lopulta saikin Ropotti kansallis-ominaisuutensa: älynsä, liikkeelle ja tolkkasi:

— Minä tuota... Kuin häntä sanoisin... Minä olen syntyisin Muolasta...
Perkjärven kylästä Muolasta!

— Merkitsee että et Toksovasta?... Etkä Kolppanasta? alkoi siitä
Iivanan äly kirkastua.

Mutta entistä tökeröisempänä tupakoi Ropotti ja koki tolkata:

— Toksovasta?... En minä Toksovasta, vaan Perkjärveltä... Muolan Perkjärveltä sen Antti Ropotin
veli... Sen vanhemman Antti Ropotin veli, tarkoitan...

Jo oli nyt Iivanan äly mennä Ropotin hölmöyden takia sekaisin. Kuin itsekseen ihmetellen hän levitteli
käsiään, toisteli ja arveli:

— Muola da... Kolppana!... Kolppana da Muola!... Puhuu!... Tolkkaa!...
Ota tuosta selvä!

Ja pullon hän kiskoi housuntaskusta, ryyppäsi, pyyhki suunsa hihalla ja tarjosi Ropotillekin:

— Naukkaa!... Eh!

* * * * *

Oli Iivana sittekin oman viisautensa avulla onnistunut jo saamaan Ropotin kansallis-ominaisuudet, ne
älyvarastot, sen verran toimimaan, että oli sopinut kyydistä ja kyytipalkasta. Matkan varrella tuo
Ropotille Iso-Peskii olikin, vaikka kylä kyllä oli hänelle vielä ihan outo. Ei hän sieltä ketään tuntenut.

— Valjai!... Ann' mennä! komensi Iivana, kiepsahti reslan takalaidalle istumaan, istui siinä selin
hevoseen, jalat riipuksissa ja toisti:

— Iso-Peskiin anna mennä!

Ja Ropotti kokoili ohjakset, prtututteli kaakkiansa, kömpi reslan etulaidalle ja nykäisi kaakin
menoon.

Niin ajoivat he, köröttivät, hyvät kotvat ääneti, selin toisiinsa, tyhjä reslaviheliäinen välillä. Ajoivat,
vaikenivat. Iivana mieteksi omaa asiaansa.

Mutta äkkiä hän rutosti käännähti yliolkain hieman sinne taakseen, ajajaan päin, ja äännähti, kysyen:

— A entäs?... Tarkoitan, tiedätkö, mihin minä?

— Häh?

Mutta kuin iskien ilmaisi silloin Iivana:

— Naimaan!

Ropotti alkoi siinä älyänsä selvitellessään repiä kaakkia hiemasen lököttelemään ja nyt Iivana jatkoi, selventäen:

— Durnjakinin leskeä... Annushkaa, tarkoitan, naimaan.

Ropotti koki nyt ohjaksien perillä hosua konia kulkuun ja äänteli sille.

— Entä sinä?... Tunnetko Annushkaa? jatkoi Iivana sieltä selän takaa.
Ropotti tolkkasi, ettei hän tunne.

— En minäkään, ilmaisi silloin sulhanen Iivana lyhyesti, mutta lisäsi kohta:

— Mutta Bjelajeffin akka tuntee... Andrei Bjelajeffin akka tarkoitan.
Suutari Andrein...

— Ka ... tuota... Kuin häntä... Tään nyt ... tään Andrein... Suutari Andrein tään, koki silloin Ropotti tolkkua umpimähkään. Mistäpä hän Andreinkaan olisi tuntenut.

— A-aaa! veti silloin Iivana pitkään, viisaasti, voitokkaasti. Koki siinä Ropottikin jotain sanoa, mutta ei tuo ottanut hänen viisauden-valtakunnassaan se kesä tullakseen.

— Tuota nyt tää, koki hän: Tää nyt suutari Andrein akka ja... Prpoh... Häh, sinä!... Etkö juokse! hylkäsi hän lopulta koko yrityksen ja käänsi puheensa sadatteluksi hevosluskalle.

Ja se tuo auttoikin. Iivana näet tapasi nyt äkkiä toista asiaa, kysäsi selän taakse sinne:

— Entä hevonen se?... Tarkoitan, omasiko on?... Eh?

Ropotti myönsi, mutta samalla selitti:

— Hevonen tää... Sen entisen Perkjärven Torikan ... sen Heikki Torikan tamman varsa hän on ... tää ruuna, mutta...

Hän olisi puhunut asiasta pitemmältäkin, syvällisesti, jos ei olisi se päässä pidettävä pökertynyt. Mutta se tuo taas. Täytyi siis tyytyä vain lopuksi kuin ruunan laiskuudesta tolkkutamaan:

— Hän niinkuin ... tää ruuna, tarkoitan ... on siinä suhteessa tään ihmisen läheistä sukua että ... ruokaa rakastaa ja vihaa työtä...

— A-aaaa! veti Iivana tapansa mukaan viisaasti, kuten asian ymmärtänyt ja niin jatkui matka. Ropotti siinä etupajulla kökötti, suorittaen samalla kansansa varsinaisia historiallisia, kansallisia tehtäviä, joilla Suomen kansa on erikoisemmin rikastuttanut ihmiskuntaa, s. o. hän tupakoi, syleksi ja pyyhiksi hihalla suutansa. Iivana puolestaan riiputteli jalkojaan takapajulla siellä, antoi rypäleisen pulpukkanenänsä iloisesti punoittaa; ja niin kuljettiin laiskan konin nyhtämänä Iso-Peskiin kylää kohti.

III.

Älyniekka Jussi Ropotti rupeaa Iivanan puhemieheksi, mutta johdattaakin hänet väärään taloon.

Pullon välityksellä oli Iivanasta ja Ropotista tullut jo ennen Iso-Peskiin kylään tuloa hyvät ystävykset. Jopa niin hyvät, että Iivana oli ottanut Ropotin kosiomieheksensä, varsinkin kun Ropotti oli oman maansa tapoja muistellen selittänyt, miten tärkeä on puhemies naima-asiassa. Kun siis kylän lähettyvillä joukko puoli-juopuneita iso-peskiiläisiä vastaantulijoita hanuria rämisyttären ajaa remusi ohi solvaten Ropottia tshuhnaksi, niin siellä takana jalkojansa riiputtava Iivana antoi niille jo Ropotin puolesta vastaan:

— Entäs sinä itse!... Koiranpoika... Eh sinä!

Ne menivät, remusivat nuo vain, hoilottivat ja hanuria yhä vinguttivat.
Kuin itseksensä harmitteli silloin Iivana siellä selin riippuessaan:

— Tshuhnaksi haukkuu!... Koirankuono...

Ja ihan hän Ropottia tuon solvauksen johdosta hyvitteläkseen kääntyi yli olan sinne taakseen selittämään:

— On kaksi kansaa: on Suomen kansa ja tshuhnan kansa ja ... Venäjän kansa on kolmas kansa, mutta... Sinä et ole tshuhna, vaan suomalainen... Oikea suomalainen... Vot!... Ymmärrätkö?... Eh?

— Ka... Tuota... Ruuna... Trpoh! hoki ja nyki Ropotti ruunaansa ja ajatuskykyänsä. Nyt selitti Iivana:

— Tshuhnan, vot, tuntee siitä, että hän, tshuhna tarkoitan ... hän ei kiroa että: tshort, vaan: pjerkjele!... A suomalaisen tuntomerkki taas on se, että...

Mutta siinä loppui häneltäkin kansantieteellinen viisaus ja täytyi kysyä Ropotilta, sieltä selän takaa:

— A vot... Niin että mikä on suomalaisen tuntomerkki?...

— Häh?

Ei Ropotti ollut omista tuntomerkeistänsä selvillä, tolkkasi jotain ja sen lopuksi arveli:

— Niin jotta se on... Ei mikään... Tuota merkki ei mikään...

— Aaaa! veti Iivana, rykelmäinen nenä punaisena kuin pulpukka ja lisäili, ihmetteli, Ropotin kansaa mairitellessaan:

— Vot, siinä sinulle kansa!... Ei ole mitään tuntomerkkiäkään... Vot, siinä sinulle oikea Suomen kansa!

Mutta jo olivat he tulleetkin kylään. Kirkon ohi ajaessa siinä Iivana silmänsä risti ja sovittiin, että Ropotti puhemiehenä käy taloissa tiedustelemassa, mikä se on suutari Durnjakinin hökkeli. Sillä aikaa hoitelee Iivana hevosta tiellä.

Tottapahan talon kun kerran löytää, löytää sieltä morsiamenkin.

* * * * *

Iso-Peskiin kylässä oli kaikkea paljon kuten yleensä Venäjällä. Suutarejakin siellä oli useita ja niistä kaksi Durnjakin-nimistä. Se, jonka tölliä Iivana etsi, oli tietysti kuollut, koskapa eukko oli leskenä, mutta toinen Durnjakin eli ja suutaroi; hänellä oli vielä Anna-niminen vaimo kuten silläkin kuolleella Durnjakinilla oli aikoinaan ollut. Onnettomuudeksi osui tolkun ja älyn mies Ropotti väärään taloon, sen elossa olevan Durnjakinin tölliin, sai tietää, että kyllä siinä Durnjakin suutaroi ja riennätti sanan Iivanalle.

Mutta hän oli talossa jo ehtinyt ilmoittaa sulhasen tulostakin ja siitä nousi hänen poistuttuansa touhu. Durnjakinilaiset nämä kun olivatkin moista touhun väkeä.

Nytkin: eukko, Annushka, hommaili miestä sen toisen, äskettäin kuolleen suutari Durnjakinin leskelle Annalle, sille, jota kosimaan Iivana mieli. Aina se olikin, tää eukko, puhemiehenä jos kellä.

— Luoja minun!... Täähän vasta! siunaili ja touhuili Ropotin poistuttua Annushka. Ukko Durnjakin itse oli asiasta ymmällä, keskeytti hetkiseksi kengänpohjan naulaamisen, katsoi muijaansa ja sitte peräili:

— Kosiin, sanoi, tuli... Tarkoitan, ketä kosiin?

Mutta Annushka siinä puuhasi kiireessä ja aivan jo tiukkasi:

— Kuin ketä?... Kosiin tarkoitan?

Ja kun ukko yhä kysyvästi katsoi, niin hän tenäsi:

— Kuin sinä et sitä tiedä, että Annushkaa! Kuomaa... Anna Feodorovnaa... Matvei Ivanovitshin leskeä tarkoitan.

— Ahaa, raapasi ukko korvallistansa, ryhtyi jatkamaan naulaamistansa ja puheli:

— Merkitsee, että ei toki sinua ... minun muijaani. Matvei Ivanovitsh Durnjakinin Annushkaa kun peräsi...

Sillä hänkin oli nimeltänsä Matvei Ivanovitsh Durnjakin aivan kuten se vainajakin, jonka leskeä lemmenthaluinen Iivana älynmies Ropotin avulla etsiskeli.

Mutta Annushka riensi ehättäen viemään kaimallensa, leski Annushkalle sanaa, että nyt hän on jo löytänyt miehen mertaan. Hamekankaan ja Iivana Sudovoretsin pyhimyskuvan se leski olikin hänelle luvannut, jos onnistuu löytämään sopumiehen.

* * * * *

Ja hyvin tuo leski Annushka ilostuikin asiasta kuullessaan puhemies-Annushkalta, että sulhasia on. Ja puhemies-Annushka puolestaan siinä kiireessä koki selittää asiaa, sulhasta ja sen tuloa.

— Vot, selitti hän kehuun: vot, tuli tshuhna.... Ei mikään Kolppanan tshuhna tai Toksovan, vaan ihan oikea tshuhna, Suomen tshuhna!

— Luoja minun! huudahteli leski-Annushka.

— Ni-in!... Vannon sinulle, että oikea Suomen tshuhna! tenäsi puhemies-Annushka ja hoki selittäen:

— Tupaan tulee, tshuhna ... juo korvosta ... sylkee ... tupakoi ... suutaan pyyhkii ... hihalla suutaan pyyhkii...

Mutta leski lauhtui oikaisten:

— Mitäpä siitä, jos onkin tshuhna...

Sulhasta hän luuli tshuhnaksi ja jatkoi penäten:

— Vot, katso... Natalia Aleksandrovnankin mies on tshuhna.

— Da... pisti puhemieskin noin vain väliin, ja leski Annushka jatkoi, touhusi kehuun:

— Ja, vot, Andrei Pipottikin on tshuhna ... oikea Kolppanan tshuhna, mutta mies silti.

Ja hän ihan innostui selittämään Pipotista.

— Eukkoaankaan Pipotti, Andrei tää, ei yhtään lyö ... ei erikoisemmin juo... Hyvä, jos senkään vertaa kuin venäläinen ... oikea venäläinen.

Hän jo koki laittauttua morsiuskuntoon. Hameetkin nuo piti muuttaa puhtaat ja muutenkin somistautua. Siinä touhussaan hän toki vielä lähemmin puhemies-Annushkalta siitä otaksutusta tshuhna-sulhasesta penäsi:

— Ja kuin hän sitte sanoi? ... tshuhna tarkoitan?

— Vot, sanoi, pureksia ratusteli puhemies-Annushka auringonkukansiemeniä ja jatkoi:

— Sanoi vot: kysyi, tässäkö Durnjakinin Annushka asuu?... Suutari Matvei Ivanovitshin Annushka, tarkoitan, kysyy, asuu?

Kuin innostuen hän jatkoi:

— Tästä vastaan: a-suu, vastaan, ja hän siihen: sylkee, pyyhkii, polttaa ja, vot, puhuu: sulhasia, puhuu... Iivana Ivanovitsh, suutari, puhuu, on sulhaseksi tulossa. A minä, sanoo itsestään, tarkoitan: tshuhna sanoo, a minä hänelle, Iivana Ivanovitshille olen puhemiehenä, sanoo.

— Luoja minun!... Puhemiehenä! siunaili leski-Annushka ja päivitteli:

— Ja minä, tyhmä, kun luulin, että hän sulhasena!

— Ei... Puhemiehenä... Iivana Ivanovitshin puhemiehenä, oikaisi puhemies-Annushka ja tenäsi:

— Niin että järkiään venäläinen ... oikeauskoinen venäläinen, eikä vain tshuhna... Sulhanen tää sinun!

— Luoja minun!... Luoja minun! Ihan siinä oli leskeltä pää mennä sekaisin. Hän touhusi, siunaili:

— Kiitos sinulle, Luoja, että oikea venäläinen ja että oikeauskoinen ja...

— Niin... Oikeauskoinen... Vannon sinulle, että oikeauskoinen ja että oikea venäläinen, tarttui ja tenäsi puhemies-Annushka, kokien yhä ratustaa siemeniä.

— Ja suutari vielä! jatkoi hän: ei mikään työsuutari, vaan oikea mestari... Vot... Mestari...

— Kuinkas!... Tietenpä mestari, jolla on kisällit! innostui morsian ja todisti:

— Jos kerran on oikeauskoinen ja säällis-venäläinen, niin, merkitsee, myös mestari eikä vain

työsuutari... Niin että kisällit ja muut on!

— Kuinkas!... Kisällitpä tietenkin!... Vot, vahvasti puhemies-Annushka.

Ja niin tuo olikin asia selvä. Sovittiin, että puhemies-Annushka ensin tutustuu sulhaseen, urkkii, ottaa selon ja sitte juoksuuttaa sanan, että tulla ja päättää kaupat.

Sillä ei puhemies-Annushkakaan vielä tuntenut sulhasmies Iivanaa, ei tiennyt hänestä muuta kuin sen, mitä älyn ja viisauden mies, suomalainen Jussi Ropotti oli siinä tupakoidessaan ja suutansa pyyhkiessään saanut päästänsä irroitetuksi: sanoilla selitetyksi.

IV.

Iivana keskustelee viisaasti puhemies-Annushkan ja ukko Durnjakinin kanssa, ratkaisten heidän riitansa jalosukuisuuksista ja ylhäisyyksistä.

Iivana ja Ropotti olivat ajaneet hevosensa trahtierin, kyläkapakan, pihaan. Ryypytkin nuo siinä piti vielä kertaseen suuhun kuitata ennenkuin kosimaan lähti.

Mutta nyt he jo kompuroivat morsiustaloa kohti, tosin sitä väärää. Pappi ja diakooni siinä halateissaan tulivat vastaan ja Iivana oli tehdä ristinmerkin. Jumalinen hän omalla tavallaan oli, ei semmoinen kuin jegaroffilaiset, jotka eivät välittäneet ostaa öljyä pyhänkuvan lamppuun, pakanat, vaan ihan kuten bjelajeffiläiset, jotka aina huolehtivat, että lamppu paloi.

Mutta nyt jo lähestyttiin taloa: Iivanalla väljien housujen tasku pullon pullistamana ja pullonsuu töröttämässä taskunsuulta. Varovaisuuden vuoksi Iivana siinä toki vielä pysähtyi ja Ropotilta peräsi:

— Entä, vot, sinä?... Tarkoitan, että oikean talon kysyit?

— Kuinkas!... Kuin en oikeaa! vahvasti Ropotti.

— Että et siis väärään taloon vie?... Eh?

— E-en!

Tiukasti sen uskalsi Ropotti luvata, sillä hänen kansansa suurimpia kansallisavuja on tietoisuus viisaudestansa, vaan ei vioistansa. Siispä hän edelleen selitti, tolkuttaen:

— Minä, tuota, olen asiassa älyn ja tolkun mies...

Ei hän toki teoissansa erehdy. Sopii niin viisaaseen luottaa, koki hän tolkuttaa ja todistukseksi jatkoi:

— Minun isäni näet ... se vainaja Antti Ropotti ... hän oli viisas, älyn ja tolkun mies, niin että...

Esimerkinkin hän sen viisaudesta tiesi mainita: hän kehäsi:

— Mustalaisetkin aina todistivat isästä tästä, että kaikkia muita jos voit hevoskaupassa pettää, niin Muolan Antti Ropottia et petä... Jos kuin koetat, niin et petä...

Iivanalle se todistus riitti. Jos kerran isää ei mustalainen voinut pettää, niin kai tuo poikakin kyyennee oikean oven löytämään. Tyytyväisenä hymyillen hän kertoikin nyt Ropotille asian, puheli, kertoi:

— Vot, oli asia.

Ropotilla oli piippu ikenissä, Iivanalla siinä se oma nenänsä paikallansa. Hän hymyili laajasti, jatkoi:

— Vot näin: Tuhman miehen piti ohjata porsaansa leikkaaja porsaansa luo ja lääkäri sairaan eukon luo ... a hän:

Arvasi sen: Iivana nosti sormensa merkiksi pystyyn ja jatkoi:

— Hän, tää tuhman, ... hän johtaa tohtorin porsaansa pariin ja porsaansa leikkaajan eukon luo ja: Kuinkas kävi?... Eh?

Ropotti raapasi korvallistansa. Ei hän tiennyt. Voitokkaana selitti

Iivana:

— Porsaan leikkaaja nai lesken a tohtori tää ... hän paistoi porsaan ja söi ja... Vot molemmille apu tuli....

Ja Iivana nauroi asialle herttaisen leveästi, aivan polvet koukussa.

Ja asiaan mennäkseen hän äkkiä taas peräsi:

— Niin että kuin sie sanoit?... Niin että viisauden ja tolkun mies oli?... Isäsi tarkoitan?

— Ka... Niin!...

— Se on hyvä!... Se on erikoisen hyvä!... Se että viisauden ja tolkun mies! tankkasi siihen Iivana. Varma hän oli siitä, että tämä viisauden ja tolkun miehen poika vie hänet oikeaan ukseen ja niin kömpivät he väärään tupaan.

* * * * *

Nämä puhemies-durnjakilaiset olivat lapsettomia kuten se morsiankin, se toisen Durnjakinin leski. Ukko itse oli siinä Iivanan iässä, laihaako, kuiva suutari, vaikka kyllä eukolla olisi mehevämpikin ja lihavahkompikin mennyt, ainakin yhtä mehevä kuin oli Hohloffin eukon mies.

Mutta välipä tuolla! On tuo toki helpompi elää, kun ei ole lapsia. Yksin siinä ukko nyt suutaroin, vaikka kyllä heillä ajoin toisin kisällejäkin oli. Oli yhteen aikaan kolmekin.

Ja hyvästi tuo Iivana kotiintuikin talossa. Annushka oli ihan somistautunut. Puhemies-akka kun hän kerran oli, niin et tuota niin vain voinut arkihameissasi olla. Teetä hän siinä puuhasi, hyöri ja puheli, ja Iivana piti häntä salaisesti silmällä. Et tuota toki morsianta mene ja kosase ennenkuin olet häntä tarkkaillut.

Ja mielen mukainen tuo Iivanasta olikin. Hän puheli, hymyili entistä viehkeämmin, ja se ihana nenä kukoisti sijoillansa kuin kaino ruusu. Oli jo tovit, toiset juteltu, udeltu oli, oli hurskasteltu. Ropotti tupakoi, pyyhki suutansa ja tolkutti muiden mukana.

— A, vot? kysäisi lopulta Iivana Annushkalta äkkiä, varmuuden vuoksi:
Vot, eukko ... niin että tarkoitan... Sinähän se liet se ... Annushka?

— Mikä Annushka? touhusi tämä.

— A vot... Anna Feodorovna Durnjakina?... Vot? selvensi Iivana.

— Kuinkas ei!... Se-e, vahvasti Annushka asian oikein arvatuksi ja ihan kuin hartaana hurskasteli:

— A vot Jumala armossaan kun niin... Sillä me ihmiset ollaan itsekukin syntisiä.

Iivana hymyili tyytyväisenä, vaikka tuo puuhakkaan Annushkan yht'äkin hurskastelu oli muuttaa olon jumaliseksi.

— No... Jumala tää! nureksi näet jo kuiva Durnjakin siinä suutaroidessaan ja lisäili kuin yksin nurkuja:

— Vot Jumala, puhutaan... Herra, sanotaan, armollinen, mutta... Herra hänet ties, täytyi siinä pikilanka vetää tiukalle ja vieläpä vasaralla kopauttaa päälle ja se tuo katkaisi ajatuksen.

Mutta Iivana oli nyt ihan varma siitä, että tämä puhemies Annushka se on se hänen lemmittynsä. Hän varustautui kosimistoimiinsa, levitti herttaista hymyänsä ja puheli salavihkaa Ropotille:

— Vot... Merkitsee, että oikea... Eukko...

— Ka, tuota... Oikea, tolkutti Ropotti ja Iivana vetäisi pitkän viisaan, hymyilevän ja merkitsevän:

— A-aaaa!

* * * * *

He olivat, nää kosijat, siinä ottaneet ryypynkin ja jo Iivana tarjosi ukko Durnjakinillekin, morsiamensa miehelle:

— Entäs, kyseli hän tältä nyt, tarkoitan, mitäs sinä tässä?... Teet ja olet?

— Eh?... Kuin tuota mitä? ei suutaroiva ukko moista kysymystä ymmärtänyt, mutta Annushka, vaimo, ehätti avuksi selittämään:

— A vot suutaroi... Vot hänen ylhäisyydellensä Aleksei Mihailovitshille kenkiä tuossa kuroo...

— Ylhäisyydellensä... Hänen ylhäisyydellensä! tarttui silloin ukko itse oikaisemaan eukkoansa, suutaroi ja selitti:

— Mikä hän on vielä ylhäisyys... Aleksei Mihailovitshia tarkoitan?... Ainoastaan jalosukuisuus hän vasta on ... Hänen ylhäisyytensä jalosukuisuus.

— Kuinka ainoastaan jalosukuisuus? topakoitui siitä eukko, mutta ukko tenäsi vastaan:

— Kuin ei jalosukuisuus vasta?... Sinä vain sotket... Ylhäisyydet ja jalosukuisuudet sotket.

Sukeutui kuin kina. Annushka piti puoliansa ja ukko nauhasi omaansa.

— Vot Mihail Mihailovitsh... Lihatshoff tää tarkoitan, on, puhun, ylhäisyys, mutta... Aleksei Mihailovitsh vasta sukuisuus... Korkeasti jalosukuisuus, tarkoitan, penäsi hän ja kuroi kenkää. Annushka jo ihan kuin suuttui:

— Matvei Ivanovitsh! hän miehelleen jo kuin äkeästi tenäsi, jatkaen: Puhutaan sinulle, Matvei Ivanovitsh, jotta ylhäisyys... Oikea ylhäisyys eikä sukuisuus!... Kuulitko?

Tora oli tulla. Morsiameensa ihastunut Iivana hymyili ja tarttui puheeseen:

— Antakaas, hymyili hän, antakaas kun minä!

Ja hän peräsi:

— Vot. Jos Aleksei Mihailovitsh on keskeinen tasalla, niin sitte on ylhäisyys... Mutta jos on vasta överstin, niin sukuisuus ... korkeasukuisuus, tai korkeasti jalosukuisuus... Vot!

Ja nyt hän kysyi:

— Entä, tarkoitan... Aleksei Mihailovitsh jo keskeinen tasalla onko vai ei?

— Mikä hän keskeinen tasalla! äsähti Annushka touhustaan ja ihan ynseili:

— Ensin urjadniekkana oli ja sitte, vot, nyt pristavi ... poliisipristavi... Siin' on sinulle ylhäisyys!

— Siis vasta sukuisuus ... korkeasukuisuus, ratkaisi Iivana koko riidan, tarjosi ukolle, morsiamensa kuivalle miehelle, ryyppyn, hymyili, meni alkuasiaansa ja peräsi:

— Merkitsee siis, että sinä vain suutaroit ... Aleksei Mihailovitshille ... hänen jalosukuisuudellensa Aleksei Mihailovitshille talossa kenkiä suutaroit, tarkoitan?

— Ka... Mitäpä tässä! masentui ukko kohtalonsa alle, huokasi, teki ristinmerkin, ryyppäsi ja kiitti:

— Passipo!

Ja kuin nureksien hän työssään tuhraillessaan jatkoi:

— Meikäläinen, vot... Mitä hänestä!... Elät... Kurot kenkiä!... Luoja jos auttaa, pysyt leivissä... A jos ei auta, niin...

Mutta hän tyytyi ja lopetti:

— No mitäpä siitä!... Työtä, herrankiitos, on... Suutaroit, kähräät... Vot, siinä sinulle korkeasukuisuus, ... meikäläiselle!

Iivana oli nyt kaikesta selvillä: ukko oli siis Annushkan, hänen väärän morsiamensa työläinen, kisälli. Niin hän käsitti ukon puheet, niin uskoi. Hän puuttui nyt puheeseen yleensä vain, alottaen:

— Vot Luoja, sanot, alkoi hän. Mutta siinä tulikin hän, Annushkakin kun oli pyörähtänyt eteiseen, ottaneeksi pullonsuusta ryyppyn, siunasi itsensä, ristiytyi ja jatkoi sitten yrittäen:

— Luoja vot sanoit, mutta...

Mutta siinä hän äkkiä muuttikin, kysäisten:

— Niin että, vot... Paljonko Aleksei Mihailovitsh maksaa parista?

— Noo... Mitäs hän paljon... Siinä ruplan jos ja puolikkaan, niin, nureksi ukko työssään.

— Vähä... Se on vähä! topakoitui Iivana ja kun Annushka jo palasi, niin hän sitä hyvitteläkseenkin

kehaisi:

— Mutta entä minä?... Hänen ylhäisyydellensä herra Vasili Aleksandrovitsh Bohatsheffille kun kengät neuloin, niin arvaas, paljonko?... Eh?

Eivät voineet arvata.

— Kuusi ruplaa ja puolikkaan! hymyili silloin Iivana ihan virstan leveydeltä Annushkallensa, nosti nähtäväksi kuusi sormea pystyyn ja hymyili:

— Vot kuusi... Yksi ... kaksi ... kolme ... ja kuusi...

Ihan kuin vaiettiin. Täytyi sen moisen tehota. Iivanan hymy ulottui jo aina Pietarin leveydelle ja viisaasti veti hän vaitiolon loppuksi voitokasta, pitkää:

— A-aaaaaaaaaaaa!

V.

Yhä edelleen merkillistä sanasotaa ja järjen voimistelua Durnjakinin tuvassa.

Annushka oli jo käynyt, höyhähtänyt, oikealle Annushkalle, morsiamelle puhumassa, sulhasta, Iivanaa tätä kehumassa. Ulkomuotoa hän jo koki valmiiksi selitellä puhellen:

— Ei että mikään erin pieni... Hyvästikin keskikokoinen, jos ei isompikin... Vatsa?... Ei mikään iso, mutta... Tavallinen vain...

Morsian kuunteli hartaasti, kuin kallella päin. Toinen jatkoi, kuvailen:

— Ja nenä ... justtiisa kuin Timofei Osipovitshilla... Vot, siinä sinulle nenä!

Mutta morsian oli tyytyväinen, puheli siunaellen:

— No mitäpä siitä, jos nenä onkin sillä!... Kellä ei ole nenää ja...

Ja ihan hän, Iivanaa puolustaakseen, luetteli toisten vikoja:

— Jegor Andrejeffilla näet on nenä... Ja minkälainen nenä vielä!... Iso, ja ihan sininen! Pjotr Petrovitshilla on nenässä kyssä... Ivan Jegorovitshilla on selässä kyttyrä... Kunpa vain on hyvä mies, niin Jumala on armollinen ja auttaa!

— Niin... Hän auttaa... Aut-taa! tarttui puhemies Annushkakin ja vahvisti:

— No kuin ei auttaisi!... Jos vain ristityksi elät ja paastot pidät, niin auttaa... Selvällä venäjänkielellä sanon sinulle, jotta aut-taa:

— Aut-taa!

Ja hän lähtikin taas kotiinsa, valmistamaan sulhas-Iivanaa tätä sen oikeaa morsianta varten.

* * * * *

Iivana oli oikeastaan tavallistakin hyvätuulisempi: Mieleinen morsian ja pullokin siihen vaikutti, vaikka hän ei juovuksissa ollut. Pullonsuu vain muutoin törötti taskunsuusta.

Ja yhäti hän koki päästä siihen kosimisasiansa käsiksi, ei tosin erin hartaasti, kiirehtien, mutta kuitenkin jotenkin iloisen suutarin pitkämielisellä tyytyväisyydellä... Ukko tuo siinä kyllä suutaroi, oli kuin esteenä, ei tosin erikoisena, mutta kuitenkin. Sitä hän kokikin siinä puhutella nyt jo kuin valmistaakseen sitä poistumaan.

Siinä kavalassa tarkoituksessa hän nytkin alotti sen kanssa juttelun, aikoi puheella kuin ansan viskata, johtaa, kietoa ukon paulaan: härnäätä suutuksiin ja niin toimittaa hänet poistumaan.

— Tuota kuinka? hän siinä kavalana alkoi ja kysäsi:

— Niin että Matvei Ivanovitshko sinun nimesi on, Matvei Ivanovitsh?

Ja saatuaan myöntävän vastauksen hän puolestaan omasta nimestään ilmoitti:

— Ja minun nimeni taas on Iivana Ivanovitsh... Ymmärrätkö?

— Häh?... Niin että kuin en ymmärtäisi, myönsi ukko, suutaroi ja jatkoi:

— Matvei kuin Matvei, Iivana kuin Iivana. A kaikki me silti olemme syntisiä Herran edessä...

Iivana ikäänkuin mieteksi tuota ja virkahteli kuin ajatuksissaan:

— Da... Se on totta että ... Matvei kuin Matvei ja jotta Iivana kuin Iivana, mutta...!

Mutta siinä hän rutosti kysyi:

— Mutta entäs mitäs siitä seuraa?... Vot siitä että: Iivana niin Iivana ja että Matvei niin Matvei?... Eh?

— Kuinka mitä seuraa? hoki ukko, veti pikilankaa ja vuorostaan kysyi:

— Kuin ei mitään seuraisi?... Jokaisesta asiasta aina jotain seuraa... Eh?

Ja hän ryhtyi pitemmältäkin sitä asiaa valaisemaan:

— Vot, esimerkiksi Aleksei Aleksejevitsh... Smirnoff tarkoitan...

— No mitä sitte? tarttui Iivana ja tenäsi:

— Mitä sitte, jos Aleksei Aleksejevitsh?... Smirnoff tarkoitan? Eh?

— Kuinka ei Smirnoff?... Vannon sinulle, että Smirnoff, ja että hän on täydeltä nimeltä Aleksei Aleksejevitsh Smirnoff... Ensiluokan kauppias ja kunniaporvari... Kuinka ei silloin Smirnoff?

— Eh sinä durak[1]... Tyhmyri! oli jo Iivana tuskastua, mutta ukkokin puolestaan durakasta kovin loukkautui, penäten:

[1] Hölmö, pöllö, tyhmyri.

— Kuin minä durak?... Ja tyhmyri, tarkoitan?

Iivana oli sotkeutua. Oli ihan todellinen suuttumisen vaara lähellä. Hän penäsi:

— Durak kuin durak!

— Kuinka?... Eh?... Tarkoitan itse... herranähköön... Loukkaat...

Aivan hän oli työnsä keskeyttää.

— Loukkaat! ynseili Iivana ja tenäsi kuin puoli vihassa:

— Sitä minä vain sinulta peräsin, että mitäs siitä seuraa, jos Aleksei Aleksejevitsh Smirnoff ja?... Ymmärrätkö?... Eh sinä!

Vihaa se jo tavallaan oli, toraa ja torailua. Annushka toki ehätti sovittajaksi, kehoitti Iivanaa, kuin ukkooan ylenkatsoen:

— Heitä, Iivana!... Anna ukon olla!... Ei hän niin mitä ymmärrä, mutta turisee vain, että... Aleksei Aleksejevitsh turisee ja... Heitä Iivana, ukko!

Ja Iivana totteli morsiantansa, heitti hen ukolle leikkisäksi, hymyili ja hyvitteli:

— Eh sinä Matvei Ivanovitsh!... Eh sinä kanalja ja koiranpoika... Ih! hän ihan ihastuneena hihkaisi tuon lopun, sivalsi pullon taskusta ja rutosti sanoi ukolle:

— Vot... Tule, otetaan! Ja he naukkasivat ja varsinkin Ropotti, joka oli juuri taas palannut kaakkiansa katsomasta.

* * * * *

Huononpuoleisesti tuo siis onnistui, se ansan heitto. Tovin aikaa siinä muista juteltiin. Iivana mielistyi yhäti enemmän morsiamensa, ukon muoriin, hymyili, oli onnellinen ja Annushka puuhasi ja odotti, että

sulhanen alkaisi järkiään suoran puheen.

Mutta iloinen suutari suunnitteli vieläkin toistamiseen sitä samaa: heittää puhelulla ukon kaulaan ansa ja johtaa koko ukko pois tieltä. Siinä mielessä hän taas alkoi:

— Vot, minun nimeni on Iivana Ivanovitsh ja sinun, kuoma, Matvei Ivanovitsh, mutta, vot, minun kyytimies ... ja kosiomies tää... Hän, vot, on tshuhna.

Kyllä ne durnjakinilaiset olivat sen Ropotin älystäkin huomanneet. Työssään tuhertaen ukko Durnjakin tuo vain virkkoikin:

— Tshuhna kuin tshuhna!... Niin että mitäs siitä erikoista seuraa?

— Kuinka ei seuraa? oli Iivana topakoitua, mutta:

— Ei seuraa, niin ei seuraa... Vot siinä sinulle, tenäsi ukko vastaan.

— Tshort!

— A kuin tshort?

Mutta taas ehätti Annushka väliin, tenäsi, toruen ukkoon:

— Matvei Ivanovitsh... Kuin sinä tenäät?... Et ymmärrä ja kuitenkin tenäät!

Ja Iivanan puolesta hän ihan vahvisti:

— Tietysti siitä seuraa... Jokaisesta asiasta seuraa, sillä ... Luoja on sen arnessaan niin säätänyt, että seuraa...

Ukon oli pakko masentua, alistua. Se Annushka hän olikin niin verevä ja topakka muori. Hän syventyi työhönsä ja nyt jatkoi Iivana asiaansa, puhuen:

— Vot mitä seuraa... Nimestä tarkoitan...

Ja hän selitti:

— Yksi on Matvei, toinen on Iivana, mutta tää minun kyytimieheni on ... Ripotti ... Repotti ... Rupotti, vai mikä sinun nimesi on? peräsi hän jo lopuksi Ropotilta itseltään. Eh?

— Ka tuota, tapaili Ropotti sekä sanaa että korvallista ja tokaisi nimensä:

— Ropotti.

— Vot, Ropotti! vahvisti hymyilevä Iivana. Mutta Annushka peräsi nyt:

— A ei Pipotti?

— Kuin tuota, Pipotti? hölmistyi Ropotti, mutta puuhakas Annushka selitti:

— Muuten vain, kun ... meidän kylässä tässä asuu Kolppanan tshuhna, niin sen nimi on Pipotti ... Andrei Jakovlevitsh Pipotti...

Jo ihan toistamiseen hän peräsi:

— Niin jotta eikö sinunkin nimesi ole Pipotti?

Mutta nyt tarttui Iivana asiaan, epäsi leveästi:

— E-ei ... ei ... jei ... jei... Ropotti niin Ropotti, ja Pipotti taas on Pipotti... Vot.

Ihan hän innostui Ropottiansa kehumaan, ilmoitti:

— Hän on ihan oikea tshuhna... Tarkoitan. Suomen tshuhna, eikä mikään Kolppanan...

— Kas miten! oli Annushka ihastuvinaan ja Iivana jatkoi, kehuen Ropottia ja sen kansaakin:

— Ja mikä viisas kansa vielä!... Oikea tshuhnan kansa tarkoitan!...

Sitä Ropotin kertomaa mustalaisen todistusta hän nyt veti puheensa vahvistukseksi, selitti sen asian, ja Ropotin eduksi kehäsi:

— Vot viisas kansa... Yksi on, jota ei mustalainenkaan petä... Vot!

— Ka ... tuota, tapaili Ropotti, sai jo viisastakin sanottavaa aivoistansa irti ja selitti tolkutti, ihan kuin viisasteli:

— Nälkä tuo, nääs, opettaa suomalaisenkin viisaaksi, niin että hän ymmärtää sekä leivästä että laiskuudesta kiinni pitää...

— A-aaaa! veti silloin voitokas Iivana viisaasti ja vieläkin toisti kehuen:

— Vot oikea tshuhnan kansa... Ei se kuin tää meikäläinen.

VI.

Kuvatakseen hyvyyttään lyö Iivana puhemies-Annushkaa polviremelillä sinne, missä tällä on syntymävikä.

Annushka siinä yhä vielä teetänsä puuhaili, touhusi. Filipoffin akka oli käynyt, uteliaisuudesta tietenkin, mutta hän oli sen suorittanut tiehensä. Filipoffilaiset ne kun olivatkin kielenkantajia. Yhä hän touhussa odotti sitä Iivanan asian menoa.

Mutta ei tuosta siitä sen taivaallista tullut. Oli sotkeuduttu puhumaan siitä Ropotin kansasta. Iivana sitä puhemiesensä mainetta ja arvoa kannattaaksensa kehui, kehui myös pelkästä ystävydestä. — Hyvä sydän hänellä, suutarilla, kun olikin.

— Vot tshuhnan kansa!... Eh, mikä kansa, kanalja! kehui hän.

Mutta Annushka höyrähteli, valmisti ja puhui ihmetellen:

— Niin, vot!... Kun on oikea tshuhnan kansa, niin vot!

Mutta moitiskellen hän lisäsi:

— Mutta entäs nää Kolppanan tshuhnat!... Tääkin Pipotti, tarkoitan, minkälainen on?... Pipotti?

— No mitä sitte, jos Pipotti? tarttui ukko työstänsä, mutta Annushka silloin ihan kuin torasi:

— Kuin mitä?

Ja hän selitti, ynseili:

— Vot... Pipotti tää niin... Eukkoakaan lyö ihan kuin selvä venäläinen... Vot teille Kolppanan tshuhnat, minkälaisia ovat!... Niin että ne eivät ole niin kuin oikeat ristityt tshuhnat!... Vot!

Ja Iivana ihan kuin hörästi sille puheelle, raapasi miltei Pipotin ja Kolppanan tshuhnien pahuudelle korvallista ja siunaili:

— Kanaljat!... Ihan kuin pakanoiksi elävät. Kolppanan tshuhnat nää ... akkaansakin lyö...

Ihan häntä kuin harmitti. Hän toisteli:

— Eh sinä pakanan Pipotti!... Eh!

Siunailtiin sitä pahuutta. Annushka tuo varsinkin morkkasi Kolppanan tshuhnakansaa, luullen että siten voi mairitella Ropottia, joka oli Suomesta.

*****

Mutta päästiin tuosta likemmäksi oikeaa asiaa, naima-asiaa.

Eukkojen kurittamisesta, näet, kun puhe siinä asiaa sivusi, niin ukko suutaroidessaan äkkiä peräsi Iivanalta:

— Entä sinä... Mikä sinun nimesi olikaan?

— Iivana Ivanovitsh.

— Vot, Iivana Ivanovitsh ... tarkoitan... Sinä, tarkoitan, et kurittanut muoriasi?

— Herra varjelkoon! torjui hymyilevä Iivana moisen syytöksen. Nenä loisti entistä ihanampana ja hän tenäsi:

— Vot, tenäsi hän: viisikolmatta vuotta, lähes, lie muorin kanssa eletty, ja tiedättekö, kuinka monta kertaa kaikkiaan sillä ajalla kuria annoin?... Muorille, merkitsee, kuria annoin?

— Nohan?

Ja voittoisasti hymyillen ilmoitti Iivana jyrkästi:

— Yhden kerran!... Kaikkiaan! lisäsi hän tovin perästä.

— Ei tuo paljon! virkkoi siihen ukko, ja ryhtyi takomaan kirveslappelalle asetettua nahkaa.

— Yksi kerta ei mitään, lisäsi hän vielä takoessaan.

— Kuinka ei mitään? yritti silloin jo Annushka hyvin äkeästi, mutta Iivana ehätti nyt väliin, sovitti, kehoittaen:

— Herkeä Annushka!... Vot, elä toraa, sillä...

Ja hän innostui tuosta ansiostansa, alkoi hymyillen hokea ja selittää:

— Annushka tuota... Tarkoitan... Tiedätkö, mistä syystä kuritin?... Muoria, tarkoitan, kuritin?

Ei Annushka tiennyt, ei arvannut... Iivana silloin jatkoi:

— Vot!

Ihan tuo oli hänellä tavallista iloisempi olo. Hän selitti:

— Vot, muori tää minun, vot.

— Kuin muori? oli sukupuolensa oikeuksista huolehtiva Annushka keskeyttää, mutta nyt kielsi ukko:

— Mitä sinä sotket!... Muori niin muori...

Ja nyt voikin alati hymyilevä Iivana jatkaa:

— Muori tää minun, ottaa, toraa... Monta päivää peräkanaa toraa...

— Valehtelet! kivahti Annushka, mutta taas ukko:

— Herkeä, Annushka!... Kuin sinä tiedät, jotta valehtelee... Herkeä!

Ja Annushka herkesi ja Iivana jatkoi, vannoen:

— Vannon... Jei bohu vannon, että toraa... Neljättä päivää jo riitelee ja toraa muori, a minä mitä hänelle sanon?

Ja itse hän selitti:

— Sanon, muorille, merkitsee, sanon että: Muori!... Kyyhkyläiseni... Sydänpöytäni, sanon... Elä toraa!

— A hän?... Toraa vain? tarttui ukko. Ja Iivana:

— Jei bohu, vannon, että toraa!... »Uhallakin toraan«, sanoo, ja toraa... Viidettä päivää jo toraa...

— Eh mikä akka, päivitteli jo ukko ja veti pikilankaa.

Iivana edelleen:

— Lopulta minä sanon... Ärjäisen, merkitsee, Akka... Tshort viekoon! ärjäisen muorille ja kun yhä vielä toraa, niin minä, vot... Annas tänne suutarin polviremeliä! pyysi hän välillä ukolta, sai remelin ja havainnollisesti näytti selittäen:

— Minä silloin polviremelin näin ja ... remelillä muoria takapuolille näin...

Ja innoissaan siinä havainnollisesti näyttäessään hän remelillä suki

Annushkaa pakaroille ja samalla selitti:

— Näin!... Vot, sukaisen, näin minä muoria ja... Vot! Hutkin...

Remelillä hutkin näin!

— No ei saa... Koskee! kimpautui moisesta Annushka ja ihan valittaen nuhteli:

— Ihan makkarat nousevat, kun sillä tavalla. ... Vot minkälainen!

Ja ukkokin nyt jo vaimoansa pelastaakseen puheli, valehdellen:

— Hänellä, muorilla tällä, on siellä syntymävika... Niin että ei sovi remelillä... Koskee...

— Aaaaa! hoksasi nyt Iivana, että Annushkalla mukamas on joku kipeä kohta, ehkä ajettuma tai muu, pani pois remelin ja selitti:

— Ei sitte sovi... Jos kerran on syntymävika niin... Herra varjelkoon siihen lyömästä... Synti. ... Sairasta lyödä, synti tarkoitan, koki hän selventää ja oikaisi:

— A vot minun muorilla... Hänellä, tarkoitan, ei ollut syntymävikaa ja siksi sopi... Kun viidettä päivää torasi, niin yksi kerta sopi...

Ja nyt sai hänen puhemiesäkin, Ropotti, sanan irti ja vahvisti:

— Ka ... sopi... Niin että yksi kerta sopi.

Mutta Iivana aivan huokasi, katui, risti silmänsä sen johdosta, että oli remelillä sukinut morsiantansa sinne, jossa sillä oli kipeä kohta, vieläpä ihan syntymävika.

VII.

Kuvailee, miten ukko Durnjakin vihdoinkin saadaan poistumaan ja miten Iivana antaa rakkauden rauhallisesti kehittyä.

Se oikea morsian siellä kotonaan jo oli kuin huolissaan, kun ei puhemies-Annushka ikään hakemaan tullut. Filipoffin eukko oli jo haistanut asian. Niillä filipoffilaisilla kun olikin niin tarkka nenä; sehän jo kävi siitä puhumassakin oikealle morsiamelle, juoruten:

— Vot... Luoja antaa lykää... Leskellekin lykää, juorusi hän ja hyvitteli.

— Mitä tuossa lykää! tekeytyi morsian ynseäksi, kuin ei muka asiasta niin mitään tietäisi ja kuin torasi:

— Ja entä sitte leski?... Niin että tyttöä pahempiko?... Leski tarkoitan?

Aivan hän tuosta, leskeydestään, ylvästyi ja ynseili:

— On monta tyttöä, jotka ovat jo leskeäkin pitemmällä. Luoja armossaan näkee ja tietää... Jos kuin salaat, niin Hän, armollinen, tietää...

— Kuin ei tietäisi!... Ja kuin ei Hän näkisi!... vahvisti Filipoffinkin eukko. Morsian ryhtyi taas laittautumaan.

Kosija-Annushkaa hän nyt vain odottaa sitä kutsua tuomaan. Viipyy tuo, mutta tottapa tuo asia vaatinee ja sietänee tuon nyt, vaikka tunnin toisen viivästyisikin.

Ei tuo rakkaus sillä välillä kylmemmäksi käyne.

*****

Niin morsian.

Mutta sulhanen, iloinen suutari tuo, yhä vaan hieroi asiaansa väärän morsiamen, ukon muorin puoleen. Nyt he joivat kaikin neljin jo teetä tsaijupöydän ääressä. Ja teekeittiö kihisi ja höyrysi pöydällä kirkkaana.

Ja tavallista laajempi, ihan ääretön, oli Iivanan hymykin, kun hän nyt teevatia siinä kaikilla sormillansa kannatteli suuta kohti, puhalteli höyryä pois ja ryyppäsi autuaallisena. Ei hän olisi uskonut, että kosminen on näin ihanaa. Ottaisipa vain ja kestäisi moista menoa kauvan, vuosikauden vaikka!

Ja ihmeesti tuo keskustelukin pysyttelihe aina vain samoilla jo kerran hiihdetyillä laduilla. Annushka siinä Ropotille teetä tarjoillessansa, näet, tuli taas nimeä peränneeksi, tarjosi kuppia ja puheli:

— Vot teille ... kuin teidän nimi olikaan?

— Ropotti ... Jussi Ropotti, ilmoitti Ropotti ja taas Annushka:

— A tää Kolppanan tshuhna, joka eukkoan ihan venäjäksi lyö... Hän, tarkoitan, on ihan varmasti Pipotti, vaan ei Ropotti...

— No, herkeä, Annushka!... Herkeä! siihen osui ukko ääntämään, hörppi teetä ja jatkoi:

— Jos tuo on Pipotti niin... Ei tuo sinua koske!

Ja siitä se alkoi. Annushka ei sietänyt vastaan sanomista oikeassa asiassa ja niinpä hän oitis ihan jo kuin toralla äsähti:

— Matvei Ivanovitsh!

Se oli uhkaa, varoitusta. Ja uhallakin hän nyt Ropotilta peräsi:

— Merkitsee, että sinä et ole Pipotti, vaan todellinen Ropotti?... Oikea Suomen tshuhna?

Ja Ropotti hoki, tolkuttaen:

— Ka, tuota... Pipotti tuota...

Ja siinä hän hoksasi, niisti ja hörppiessään todisti:

— Pipotti... Antti Pipotti... Ennen muinoin, tarkoitan ... otti ja hukkuu ... Perkjärveen hukkuu...

Hän hörppäsi aimolailla ja peräsi:

— Niin että ei suinkaan hän se sama Pipotti oo?... Tää, joka eukkoan vitsoo?... Kuritukseksi vitsoo?

— Ei ... jei ... jei! epäsi sen Iivana umpimähkään. Mutta Annushka, jonka sydäntä kaiveli ukon äskeinen puuttuminen, sai siitä nyt aiheen kostaa. Ja niinpä alkoi hän ukollensa torata:

— Vot, Matvei Ivanovitsh, tenäsi hän ja jatkoi:

— Sanot, vot, jotta ei Pipotti, mutta siinä nyt näet, että on toinenkin Pipotti... Se joka hukkuu.

Hän oli aivan voitokas. Jouti saada ukko! Hän riiteli melkein:

— A sinä, riiteli hän — sanot, möriset... Jos mitä vieraalle puhua yrität, niin sinä siihen oitis möriset: ei Pipotti, mutta... Näetkö nyt, että on ainoastaan yksi Pipotti!... Herrankiitos että ei ole kuin yksi! juorutteli hän.

Ukko kuin tuskastui, yritteli:

— Annushka!... Anna Feodorovna!

— Pidä suusi kiinni ... puhutaan sinulle! keskeytti Annushka ja ihan äkeästi riiteli ja ynseili:

— Vot!

Hän ihan selitti, äkäili:

— Ja semmoinen olisit sinäkin!... Ihan tshuhnan Pipotti olisit ja eukkoasi remelillä kurittaisit, jos ei Luoja armossaan olisi ottanut valtaa pois... Kuulitko, Matvei Ivanovitsh, puhutaan sinulle!

— Annushka... Vot!

— Elä yritä!... Suus' kiinni! tiukkeni Annushka. Teetä hörppivän, hymyilevän Iivanan tyytyväisestä naamasta heloitti nenä ja sen päästä hikipisara. Teen hiottamaa tuo lie ollut. Perhe oli torassa. Ukko yritti nyt selitellä:

— Minä, tuota, Annushka, sinulle aina rakkaudessa, a sinä toraat...

— Suusi kiinni! tiukkeni Annushka yhäti ja ynseili halveksien:

— Rakkaudessa!

Ja samaan tapaan hän jatkoi:

— Mikä tuossa rakkaus vielä!... Vanha ukko jo, ja kuiva kuin kopukka!... Vot siinä sinulle rakkaus!

Omituista! Iivana tuosta jo hoksasi, että ukko rakkaudesta puhuessaan kosiksii Annushkaa, hänen morsiantaan — omaa eukkoaan —. Olipa hyvä, että Annushka noin tiukasti ukolle rukkaset antaa. Yhä leveämmin hän asiasta tyytyväisenä hymyili ja Annushkaakin auttaaksensa varustautui härnäämään ukkoa:

— Vot, siinä sinulle rakkaus! ynseili vieläkin Annushka ja nyt jo Iivanakin alotti asiansa, hörppi, selittäen ukolle:

— A vot... Merkitsee että ... jotta kuhun sinulle enää rakkaus!... Ikämiehelle, tarkoitan, kuhun sinulle rakkaus...

— No!... Kuulitko! ilkamoi Annushka voitokkaana.

— Kuin kuulitko?...

— No... Elä turise! keskeytti Annushka ja ihan kysyi Ropotilta:

— Kuin tshuhnan kielellä jotta: suus kiinni?

— Ka ... tuota!... Tuki suusi! tapaili Ropotti.

— Vot!... Tukki sussi! toisti silloin Annushka ukolle suomeksi ja Iivana puolestaan peräsi nyt Ropotilta:

— A entä tshort? Tshuhnaksi kuin hän on?

— Tshort ... tää nyt ... tää... tapaili Ropotti ja ilmoitti: Perkele.

— Vot ... vot... Pjerkjele... Tukki sussi, pjerkjele! toisti Iivanakin nyt ukolle, hörpiksi ja hymyili.

— Eh!... Siin' on sulle!... uhitteli nyt Annushka ukollensa. Tuo jo ihan tuskastui ja torasi:

— No jei bohu vannon, jotta minä sinulle vain rakkaudessa, mutta sinä kuin?... Toraat vain!...

Ja niin sukeutui aviollinen kina. Annushka hermostui. Mustasukkainen Iivana autteli häntä, hymyili ja härnäili ukkoa, että se poistuisi. Siinä tarkoituksessa kehitti hän riidan ja ihan jo haukkui ukkoa Annushkan apuna.

Ja lopulta ukko lopen tuskastui, nousi, uhkasi mennä kapakkaan ja poistui.

Ja niin jäi Iivana nyt rauhaan. Voi tuota nyt kosia. Ropottikin lähti hevoskoniansa korjailemaan ja niin olivat rakastuneet nyt kahdenkesken, lopultakin.

— Vot... Mikä kuiva ukko, mutta rakkaudestapas vielä ja eukosta!... Eh, mikä kalu! puheli Iivana siinä ukon poistuttua Annushkalle alkajaisiksi. Mutta Annushka siihen ihan kuin ynseili:

— Mikä hänelle enää eukko!... Luoja terveyttä antaa, niin hyvä ukko, mutta eukko hänelle vielä!... Kuta varten hänelle eukko vielä!

Se kelpasi Iivanalle. Hän oli teenjuonnista jo ihan hikinen:

— A vot... Luonto, puheli hän, puhalsi höyryt pois ja selitti:

— Luonto tää, merkitsee... Hän ottaa ja vetää... Vanhempanakin vetää... Miestä, merkitsee, muorin puoleen vetää... Vot.

Ja entistä tyytyväisempänä hän hymyili, hikosi, oli autuasta oloansa ja antoi rakkauden hiljakseen kehittyä. Ei tässä mihin järin kiirekään ollut. Teekeittiö vain pihisti kuumaa höyryänsä ja Iivanan ihanan nenän päässä kimalteli se kirkas hikipisara kuin helmi.

VIII.

Juotuaan liki parikymmentä lasia teetä tulee Iivana leikkisenä miehenä suudelleeksi oikeata morsiantaan. Hän selittää pettäneensä seitsemän nuoruuden-rakastettuaan.

Tavallisissa oloissa joi Iivana teetä ainakin kolmekymmentä lasia, mutta nyt höyrysi hänellä haarukoiksi levitettyjen sormien päässä vasta yhdeksännen lasin teevadillinen. Annushka jo puuhaili, askaroitsi siinä jotain keitettävän tapaista ja Iivana lähti nyt rauhallisena kulettamaan asiaansa eteenpäin.

Ja ennen kaikkea johtui hän ottamaan selvää tärkeimmästä: morsiamen taloudellisista avuista, säästäväisyydestä, kyvystä tulla vähällä toimeen, mutta että kuitenkin keitto olisi sakeaa, eikä silkkää vettä. Siinä höyryvää teetä hörppiessään hän siis alkoi rauhallisesti tutkia:

— A, vot Annushka... Tarkoitan... Kuin suurella rahalla keität perheelle borshin?[1] Eh?

[1] Eräs venäläinen soppalaji.

— Kuin suurelle? koki Annushka laskea ja selitti:

— Kuin tuohon nyt suurta rahaa!... Kahden hengen keittoon!

— No?... Esimerkiksi?... Kuin paljon? Eh?

Ja Annushka koki:

— Vihannesta jos kopeekalla ... no, otaksumme kahdella... Siihen vähä muuta... Suola... Suurimot... Kriivennikka[1] jos menee, niin jo on hyvä... Vot, siinä kaikki!

[1] Kymmenen kopeekkaa, noin 25 penniä.

Iivana oli tyytyväinen, hörppi, hikoili, hymyili ja puheli:

— Tuo ei paljon... Kriivennikka, tarkoitan, ei paljon...

Ja äkkiä hän kysyi:

— Entäs paistin?... Jos milloin herkuttelemaan rupeaisi, ottaisi?... Paljonko pitää?... Eh?

Ja taas laskei Annushka:

— No paisti? Se on jo toista! Ei sama kuin borshi...

— No kuin paljon?... Eh?

— No... Riippuu mikä paisti sitte... On sianpaisti... On raavaspaisti... Sitte kotletti... Pihvi... Tavallinen paisti... Vot paisti...

Mutta yhä vaati Iivana, hörppäsi ja tiedusti:

— No... Otaksukaamme kotletti... Tai tavallinen paisti, otaksukaamme?... Kuin paljon pitää?

Ja Annushka laskei, tapaili:

— No kotletti tää... Jos kriivennikka henkeä päälle ja... Tavallinen paisti ei sitäkään... Jos huokealla, lykästät, ostat, ei sitäkään... Vot.

— Vot, vot... Se on hyvä... Se on oikein hyvä!

Ja hän aivan innostui selittelemään:

— A vot ... entinen eukko tää minun... Hän, tarkoitan... Kesällä, tarkoitan, laittoi borshin alle kriivennikan, mutta talvella tuhlassi yli... Eh, minkälainen hän oli... Eukko-vainaja tarkoitan!

Ja Annushkakin siinä innostui keittoasiasta, puheli ja uteli:

— Riippuu minkälainen borshi, sillä... On kunnan borshi ... vot semmoinen, jossa on sakeanaan suurimoita ja, vot, vihannesta ja... On borshi, joka on kuin vesi...

Ja nyt hän peräsi:

— Niin että minkälaisen hän borshin keitti kriivennikalla?

Ja Iivana vastasi, täsmälleen ihan:

— Borsh, nitshevoo... Borsh kuin borsh!

Asia oli molemmille nyt täsmälleen tarpeeksi selvä. Iivana puhalteli jo yhdennentoista lasillisen teevadillisesta höyrypilveä ja hymyili sen pilven takaa autuaallisena ja Annushka puuhasi ja touhusi ja odotti että sulhanen jo alkaisi asian.

* * * * *

Se oikea morsian siihen nyt ujona tuli. Pitkäksi tuo sen aika, nääs, jo hiivittihe. Peräämään tuli.

Ja niin supatteli hän nyt puhemies-Annushkan kanssa ovipielessä ja koki samalla varkain silmäillä sulhasta. Se vuorostaan sieltä höyrypilvensä takaa loi muijaan iloisen suutarin veikeää katsetta, hörppi, puhalteli ja oleili. Morsian niiskutteli, pyyhikse huivin kulmalla suupieltään ja ujoili. Puhemies hänelle supatteli, että ei ole asia vielä ihan valmis, vaan kohta tulee.

— Herrankiitos, että toki kohta, tuli morsiamelle helpompi olo.

— Vot ... vot ... vot, vihjaili puhemies, ja morsian yhä vilkuili varkain sulhaseensa.

Mutta eipäs malttanut sulhanen, iloinen suutari se, silloin olla jo pistämättä ujoilevalle leskelle veikeäksi leikiksi. Hän hymyili, punoitti, hikosi, ja jo alkoi:

— Eh mikä mehevä muori!... Verevä muori, tarkoitan, hörppi ja hymyili hän ja lisäsi:

— Ruusu sin oot, muori... Jei bohu, vannon että ruusu!

Morsian ujoili, mutta puhemies-Annushka koki edistää asiaa ja siis myönteli:

— Niin... Eikö totta, että verevä ja että ruusu!... Vot, Iivana Ivanovitsh, ruusu!

Morsian niiskutteli ovipielessä. Iivanan veikeä hymy yhä laajeni. Hän veti pitkään, merkitsevästi:

— E-eeeeeeee!

— Niin, Iivana Ivanovitsh!... Ruusu ja verevä ja... Ruusu... Jei bohu ruusu!

Ja hän ihan ryhtyi kertomaan, kehui!

— Vot Ilja Petrovitshkin ... nikkari tarkoitan... Hänkin kehui ja sanoi, jotta ruusu... Oikea todellinen ruusu vielä. Ja entäs ikää!... Tuskin neljääkymmentä lie... Varmaa, että tuskin neljääkymmentä lie... Vot! touhusi hän ja toimitti.

Mutta yhä laveampaa leikkiä vain laski Iivana ujoilijalle. Kuudettatoista lasillista hän jo valutti alas, kaatoi teevadille ja samalla äkkiä virkkoi:

— Vot, muori!

Ja saatuansa teevadin taas sormihaarukkaan hän jatkoi veikeillen:

— Vot, sanon sinulle... Kun sinä kerran olet veri verevä ja kuin ruusu, niin... Pussaan... Totisesti illan tullen tulen ja pussaan!... Ymmärrätkö?... Eh?

Ja puhemies ehätti vastaamaan:

— Kuin hän ei ymmärtäisi!... Hän, joka on kuin ruusu... Vot Iivana, ruusu... Sinulle ruusu!

Ja lopulta ei Iivana enää malttanut, keskeytti teenjuonnin, tuli, käveli ujoilevan lesken luo, levitti hymyä yhäti, taputti leskeä poskelle ja mairitteli:

— E-heeeeeee!... E-eeee, sinä ihana ruusu ja...

Ja yhtäkkiä hän kysäisi:

— Tiedätkö mitä?

Morsian niiskautti ja vilkaisi. Iivana itse vastasi:

— Vot, vastasi hän ja kertoi: Kun minä olin nuori ... merkitsee ennen naimista, niin... Tiedätkö, montako henttua minulla oli?... Eh?

— Kuin kuinka monta? tarttui puhemies ja rutosti voitokkaana vastata tuprautti siihen Iivana:

— Seitsemän!

— Luoja minun!... Seitsemän! siunaili puhemies-eukko ihmeissänsä muka. Tarpeellisena, asiaan kuuluvana leikkinä hän tätä piti. Rakkauden alkuleikkiä tuo lie, uskoi hän.

Mutta ihanasti hymyili Iivana jo toistaen, kysyen ja peräten.

— Ja vot, tiedätkö vielä mitä?

Ei sitä kukaan tiennyt. Hetken odotettuansa hän siis vastasikin itse:

— Minä, vastasi hän, minä petin kaikki!

Puhemies-eukko tekeytyi, ihmetteli:

— Luoja auta!... Seitsemän, tarkoitan!

— Kaikki seitsemän! hymyili Iivana veikeästi. Petin, tarkoitan, kaikki seitsemän. Kutakin, näet, pussasin ja... Pashol[1]... Jäähyvästi ja pashol!... Vot!

[1] Merkitsee: Jäähyvästi (ei sanan mukaan).

Puhemies-eukko koki siunailla ja puuhata. Tarpeellisena leikkinä hän tätäkin kaikkea piti.

Mutta veikeänä vakuutti nyt morsiamelle Iivana:

— Mutta sinua, muori, en petä... Vannon, etten petä... Tulen, tänä iltana vielä tulen, pussaan, rakastan, sinä vastaan rakastat ... minä yhäti uudestaan lemmin, mutta petä en...

Ja yhtäkkiä pussata lupsasi hän eukkoa poskelle, päästi pitkän ja lavean naurun ja kehoitteli:

— No... Merkitsee että herran haltuun... Iltasella sitte tulen. Vot.

Ja tyytyväisenä poistui morsian. Tyytyväinen tuo oli puhemies-eukkokin, kun asia lähti noin luistamaan.

Mutta vieläkin tyytyväisempänä hymyili sulhas-Iivana itse jäätyänsä taas Annushkan kanssa kahden kesken. Sopii siinä nyt taas kaupanhieromista jatkaa ja jos mitä tehdä.

— Piruutin eukkoa... Kurillani piruutin ja, vot, sitä varten suutelin, molskautin, muoria, selitteli hän nyt aluksi väärälle morsiamellensa äskeistä huikentelevaisuuttansa. Puhdistua hän siten koki morsiamensa silmissä. Ihan hän katuvana huokasi, ristiytyi, syntiä siten katui ja kuin itsekseen siinä, teepöydän taa taas työntyessään hurskaasti, katuvaisena, hartaana huokaili:

— Luoja minun... Luoja minun!... Kunnia sinulle, kaikkivaltiaalle korkeudessa... Äh!

Ja punaisena ja hikisenä valoi hän teetä lasiin ja niin siitä taas meno alkoi ja jatkui.

IX.

*Ukko Durnjakinin katkeruus. —
Juotuaan 24 lasillista teetä suutelee
Iivana väärääkin morsiantansa. —
Mitä siitä seuraa.*

Ukko Durnjakin itse istuksi kyläkapakassa — aavistamattakaan, että kotona vieras vaanii hänen muoriansa. Vähähkö tuolla oli nyt miehiä, näin kiireen ajan päiväis-aikaan. Oli kuitenkin pari miestä, varsinkin Osiippa Osipovitsh Osipoff. Kesäkuumasta huolimatta oli hänellä lammasnahka-turkki yllä,

talvitöppöset jaloissa ja karvalakki päässä. Ainoat juhlapukimet ne kun hänellä olivatkin, ja kun hän kapakassa vietti ainaista juhlaa, niin ei hän sinne arkitamineissa ilennyt. O-hoh!

Mutta ukko Durnjakin oli nyt nyreä. Iivanalle, vieraallensa, hän nyreili, ei niin paljon eukollensa. Se Iivana tuo kun rupesi siinä eukon puolesta häntä vastaan. Loukkasi sillä tavalla häntä, isäntää. Ja vielä sitte haukkui hyvän lisäksi vanhaksi pässiksi ja jos miksi nimitti! Suututti häntä jo koko mies ja kohta kehittyi hänessä Iivanaa vastaan oikea ammattilaisten kesken yleinen kateus, varsinkin noin mestarien kesken yleinen mestarikateus. Rehentelijä tuo on koko mies, hän jo siinä Iivanasta suutuksissaan päätteli.

— Entä sinä kuin?... Tuossa kuin? tolkkasi hänelle siinä nyt äkkiä hänen seuraansa lyöttäytyvä hölmön ja tollon perikuva, Osiippa.

— Kuin, kuin? peräsi ukko kysymystä tarkemmin ja Osiippa koki selventää:

— A vot... Niin jotta kuin?... Eh?

Siinä olikin oikeastaan jo koko hänen ajatuskykyvarastonsa, sillä suoraan sanoen oli Osiippa viisauksmäärältänsä ihan täys-suomalainen. Ainoastaan töppöset, puku ja kaikki muukin sen mukainen korotti hänet vielä toki oikea-peräiseksi Venäjän mieheksi.

Mutta yhtähyvin seurustautui ukko Durnjakin hänen kanssansa veljellisesti kuten usein ennenkin. Olikin hyvä, että Osiipan tapasi. Hänelle tuota toki voi siinä ryypyn ääressä purkaa sitä ammattikateuttansakin, sitä Iivanaa, rehentelijää vastaan kehittyntä, ja niin istuksivat he ja ryypiksivät. Ukko kertoi jo vieraastansa, Iivanasta:

— Rehentelijä, morkkasi hän sitä Osiipalle; risti valanmerkiksi silmänsä ja vannoi:

— Vot vannon... Ristiytyen vannon, että rehentelijä...

— Kuin?

— A vot!

Ja hän selitti, jatkaen:

— Tulee, vot sanoo ... Aleksei Mihailovitshista, pristavistakin sanoo, jotta ei ylhäisyys, vaan ainoastaan sukuisuus ... jalosukuisuus!

— Näähän! tollötti siihen Osiippa ja peräsi:

— Kuin sukuisuus?... Aleksei Mihailovitsh sukuisuus?...

— No vot, nurkui ukko nyreänä, ja tollöttelevä Osiippa koki, udellen:

— Kuin?... Aleksei Mihailovitsh ... pristavi tarkoitan, kuin?

— No!... Herkeä! teki nyreä ukko Durnjakin kädellä koko asian kuitiksi, ryypäsi ja Iivanalle katkerana nureksi toistellen:

— Sukuisuus niin sukuisuus... Ylhäisyys niin ylhäisyys...! Mutta rehentelijä... Vannon sinulle yhä, että rehentelijä, todisti hän vieläkin ja Osiippa tollötti tolkutuen:

— Kuin ei rehentelijä!... Sukuisuus da rehentelijä... Vannon, että rehentelijä, todisti hän Iivanasta lujasti, mutta kun ei sitä tuntenut, niin peräsi:

— A vot... Kuka hän on?... Rehentelijä, tää?

Ja ukko Durnjakin selitti:

— A ... vot... Iivana Ivanovitsh... Suutari, nääs!

— Aaa!... Arvasin, että suutari ja että Iivana Ivanovitsh ... jos kerran rehentelijä, niin, vot, arvasin, uskoi Osiippa nyt olevansa asiasta ihan selvillä. Tosissaan ihan uskoi, mikäli kykeni.

Ja niin painui Iivanan käytöksestä loukkautunut ukko Durnjakin yhä nyreämmäksi ja hänessä kytemään päässyt ammattikateus kehkeytyi siinä ryypyn ääressä katkeruudeksi, jopa lopulta kuin pikku vihaksi.

Päästäpä vaikka käsiksi moiseen mieheen, niin pölisyttäisi hän sitä, että karvat tupruaisivat.

*****

Mutta ei Iivana mitään tuon pahempaa aavistanut. Jatkoivat vain kosimista, hieromista, joi jo kahdettakymmenettä neljättä lasillista ja päässäkin ikäänkuin oli ja tuntui siltä, että hän oli ryypännyt pullosta jo loputkin. Annushka puolestansa puuhaili, touhusi. Oli jo kärsimätönkin, kun sulhanen ei ikään jo sano asiaa suoraan. Ihan hän varustelihe jo itse alkamaan ja kysymään.

Ja silloin muistui Iivanan mieleen morsiamen terveydelliset olot. Se ukko kun näet, ilmoitti ja kieritteli, että Annushkalla on salainen vika, ihan vielä syntymävikä. Mene tiedä, jos kuin paha ja vaarallinen on. Paras kysyä, perätä asiaa.

— A entäs? alkoikin hän äkkiä höyrypilven takaa, teevati kohona: Entäs ... vot, kun se ukko sanoi, jotta sinulla on vika?... Eh?

— Mikä vika! ynseili Annushka topakkana moiselle, mutta tyynenä hörppi ja selvitti Iivana:

— A vot ... syntymävikä ... jotta on takana, pehmoisissasi? Eh?

— Syntymävikä... Kuin syntymävikä! ynsistyi Annushka yhäti moisesta perättömästä ja ihan tenäsi ukostansa:

— Hupsu... Hullutusta puhuu, koko ukko... Vot syntymävikä! touhusi hän.

Iivana oli kahdenvaiheella. Uskoako eukkoa vai ei? Mene tiedä jos tahallaan salaa? Hän peräsi:

— A sinä?... Tarkoitat ... et viekasta?... Eh?

Annushka oli jo ihan kuin loukkaantua. Nyt hän jo ilmoitti:

— Ja entä vot... Niin että kellä ei ole sitä, tarkoitan syntymävikää?... Et sitä, syntinen ihminen, maailmassa leivälläkään ilman Luoja-apuja elä...

— A-aaaaaaaaaaaaa!... Vot mikä vika!... Ymmärrän... Nyt ymmärrän: kirkastui Iivanan äly äkkiä. Virheetön oli morsian. Uskoihan nyt sen.

Ja vakavana, kuten vakaassa naima-asiassa tuleekin, ryypiksi hän teetä ja puhalteli höyrypilviä siitä pois.

*****

Nyt tuo asia olikin Iivanasta jo kuin valmis. Tarvitsi vain päätössanat sanoa. Hän kääntyi päin nurkkaan, ristiytyi teen juontinsa lopuksi ja käveli jo veikeästi hymyillen puuhissansa touhuavan morsiamensa luo. Ovi oli auki. Iivana pyyhki hihalla leveään suunsa, veti hymynsä makeaakin makeammaksi, katsoi Annushkaa silmiin ja, viinakin tuo kun jo päässä hieman elelehti, sanoi, vehnäisteli:

— Annushka... Kyyhkyläiseni sinä... Eh mikä ruusu sinä!

Titoffin eukko, Varvara, näkyi olevan tulossa, vaikka ei tuota Iivanakaan hoksannut.

— Simpukkani sinä, vehnäisteli hän morsiantansa.

— Kuin simpukkani? oudostui Annushka ja oikaisi:

— Minä en yleensä ole simpukka, vaan... Simpukka, vot, on helmi...

— Aaaa, veti Iivana ja kutkutti leuvasta: Käpyseni sinä... Sydänkäpyseni... Eh!

Annushka oli kuin ymmällä. Mutta yht'äkkiä silloin Iivana virkkoi:

— Annas kuin lupsataan!... Eh!

— Kuin lupsataan?

— A vot... Pussata lupsautetaan... Vot!

Ja ilman sen enempää suuteli hän eukon morsiameksensa ja ihan teki sen siunaukseksi hurskaan ristinmerkin. Annushka ihan hölmistyi, eikä ihme.

Mutta juuri silloin suudellessa osui se Titoffin eukko pistämään pänsä ovesta, näki tapauksen, hiipi

huomaamatta takaisin ja sitä kyytiä juoksi lennättämään juorua. Kapakkaan hän miltei ensiksi osui ja siellä kertoi asian niin kovalla äänellä että ukko Durnjakin sen kuuli.

Varvaralla, eukolla, näet oli pientä vihaa Annushkaa kohtaan ja nyt tuo sopi kostaa, juoruta asia, vieläpä suurennella sitä.

Ja onnistuikin hän. Ukko Durnjakin hörästi korviaan, otti Varvaralta asiasta täyden selon, raivostui ihan ja vannoi Osiipalle:

— Nää, mikä kelmi... Konna... Veijari, sanoin, Osiippa... Nää.

Osiippa töllötti:

— Kuin en nää!... Tietysti nään!

Ja ihan hän ukolle selitti:

— Vot sukuisuus!... Sukuisuus ja kelmi!... Nää!

Ja Varvaralle hän hoki, töllötti, tolkutti:

— Ja sinä, Varvara... Titoffin akka tuota... Vot!

— Vot, vot! ilkkui Varvara asialle, voitollensa oikeammin ja hieman humalainen Osiippa yhä hoki:

— Vot puhutaan... Matvei Ivanovitsh puhuu... Jotta sukuisuus puhuu...

Aleksei Mihailovitsh sukuisuus mutta... Avos[1]... Avos ei?... Eh?

[1] Mene tiedä (y. m.)

Mutta ukko Durnjakin koki kuitata loppuviinoja suuhunsa, että joutuisi Iivanaa opettamaan. Onneksi hän olikin nyt itsensä poliisipristavin, Aleksei Mihailovitshin suutari ja muutenkin sen kanssa sopuväleissä. Siltä tuota sopi nyt apuakin saada.

Ja niin jouduttautui hän nyt Osiipan ja erään toisen miehen kanssa pelastamaan vaimoansa viettelijältä ja perheensä kunniaa sen kavalalta häpäisijältä.

X.

Iivanan kosimisen onneton loppu ja ukko Durnjakinin kosto-aiheet.

Jo tuo Iivanankin asia nyt olisi lähestynyt loppuansa, ilman ukko Durnjakinin väliin tuloakin.

Annushka, näet, oli jo, kuten sanottu, pitkästynyt puuhaan ja aikonut itse alottaa suoran puheen. Kun nyt Iivana häntä vielä siinä salakavalasti suuteli, niin ei hän voinut enää olla vaatimatta miestä tarttumaan oikeaan asiaan, kosimiseen, oikean morsiamen kosimiseen. Siitä suutelemisesta hän alkoi nuhdellen:

— Niin ei saa!

— Kuin ei saa? hymyili viehkeillen Iivana.

— Ei saa niin, ei, sillä... A entä synti!

— A, vot synti... Se on toinen asia...

— Niin... Synti!... Vot, synti!

Ja kun Iivana sittekin vain vehnäisteli ja ihan jo hyvinkin lähenteli, niin hän nyt meni asiaan neuvoen:

— Vot kuin on tehtävä... Jos kerran kosii ja jos oikeassa mielessä ja ristityksi...

Ja hän selitti:

— Se pitää ihan oikein.

— Kuin oikein?

— A vot ... morsianta pitää ... itseään morsianta pitää... Hyvitellä pitää ... olla oikea ja hellä ja... Istuttaa...

— Annushka... Kuin istuttaa?... Eh sinä! lähenteli Iivana. Hän luuli Annushkan vihjailevan: Kai se uutta pusua tahtoo.

— Kuin istuttaa? toisteli, vehnäisteli hän sille yhtenä hymynä ja lähenteli.

Ja Annushka koki selittää:

— Vot... Vaikka sängynreunalla istuttaa... Rinnallaan istuttaa... Helliä, hyväillä... Vot!

— Annushka! ihastui Iivana moisesta armaasta luvasta lopen: Eh sinä!... Kyyhkyläinen!

Mutta Annushka sen oikean morsiamen puolesta ihan tenäsi:

— Jei bohu pitää... Morsianta pitää... Istuttaa ja hyväillä.

Ihan hän kertoi esimerkin itsestensä, siitä, miten häntä oli ukkonsa aikoinaan, nuorena, silloin kosiessaan istuttanut ja hyväillyt. Hän touhusi ja vannoi:

— Totta puhun... Että istutti ja hyväili... Ja kuin vielä hyväili?... Ihan väkisin istutti sängyn reunalle.

— A-aaannushka!... Simpukkaiseni sinä... Eh!

Ihan se oli jo autuutta Iivanalle, kun Annushka hänelle vihjailuillaan niin alttiisti tarjoutui. Kyyhkyläiseni, vehnäisteli, hymyili hän ja lähenteli.

Mutta yhä varmemmin vannoi Annushka:

— No vaikka ristiäydyn ja vannon, niin hyväili...

Ja hän aivan innostuen tenäsi:

— Ja vaikka minä huusin ja vastaan panin, niin... Ei ... hellittänyt ei, vaan ... hyväili, armasti... Vot, miten sinunkin pitää!... Jos kerran oikein ja ristityiksi aiot, etkä kuin kalmuukki ja mohametaani... Vot!

Ja silloin oli Iivana valmis, kun tuo kerran suoraan vaatii. Hän sieppasi Annushkan vierellensä sängyn reunalle istumaan, suuteli väkisin, hyväili, kisuutti, hymyili nenä punaisena. Annushka kauhistui alussa ihan sanattomaksi, suuttui ja loukkautui.

— Päästä! vaati hän jo lopulta ja koki riistäytyä irti.

Mutta ei päästänyt Iivana. Kun Annushka kerran oli vihjannutkin, kertonut, että entinenkin ukko oli häntä väkisin hyväillyt, vaikka hän oli huutaakin uhannut, niin samoin nyt Iivanakin.

— Annushkaiseni... Simpukkaiseni, kiusotteli hän vain muoria, ja oli autuaaseen hymyynsä revetä ihan.

— Ptyhui!... inhoili ja uhkaili Annushka.

Mutta Iivana vain veikeänä kisuutti, hyväili, puheli lempisanoja, muori vääntelihe ja apuakin huusi.

Ja apu tuli: Ukko Durnjakin, näet, ehti miehinensä hätään. Hän tempasi suuren polviremelin ja alkoi sillä voidella muoriansa; eukko huusi. Iivana oli ällistynyt, koko talo oli kuin nurin.

* * * * *

Mutta nyt sukeutui juttu, selvittävä juttu. Ropottikin siihen vielä työntyä.

Iivana, näet, ei sallinut ukon lyödä hänen morsiantaan. Apuun hän riensi, ryhtyi riistämään ukolta remeliä ja uhkaili:

— Kelmi sinä!...

Ja ihan kasvot vihasta punaisina hän ukolle koveni.

— Opetan sinut... Vot nyrkillä opetan sinut... Kelmi, pui hän nyrkkiä ukkopahan nenän edessä.

— Kuin opetat?... Ah? uhitteli ukko vastaan.

Annushka oli paennut pois koko mökistä.

— Toisen morsianta lyöt. Eh sinä rajasuutari!... Eh, kiristelihe punaiseksi vihastunut Iivana ukolle hampaitansa, valmiina tarraamaan niskaan. Ukko kuin hölmistyi:

— Morsianta!... Toisen akkaa...

Ja toistensa niskaan miehet lopultakin tarrasivat kuin kaksi vihaista kissaa. Ukko Durnjakin, se kuiva ja laiha, tietysti, olisi pahasti saanut, mutta miehet, Osiippakin, toki vetivät eroon.

Osiippa rauhoitteli, selitti, koki tolkuttaa:

— Herkeä... Vot!... Nääs eukkoaan hän... Matvei, vot!... Kuritti, vot!

Ja alkoikin tuo asia kirkastua, kun siinä tovi toisiaan haukuksittiin.

— Kuin eukkoaan?... Kuin hän, Annushka tarkoitan ... hänen eukko? hölmisteli lopulta ja miesten tolkuttamisesta hiemasen kirkastunut Iivana: Eh?

Ja Osiippa:

— Kuin ei eukkoaan?... Kuin?...

Alkoi selvitä selkeäksi ihan.

— Vot, muoriaan... Vot, vihittyä... A? tolkutti ja töllötti Osiippa ja nyt jo Iivana peräsi:

— Vihittyä?... Muoria vihittyä?

— Kuin ei!... Vannon... Vihittyä, vannon! töllisti Osiippa.

Ja nyt oli asia Iivanalle selvä, sekin että oikea morsian, se leski, asuu toisessa töllissä.

— Hvi-uuuuuuuu! päästi hän pitkän ihmettelevän vihellyksen. Oli hoksannut erehdyksensä ja toisti ihmetellen:

— Vot kak[1] juttu!...

[1] No jopa on... Täpä vasta! (y. m.)

Ja uudelleen hän pitkään vihelsi ja ihmetteli.

Mutta ukko Durnjakin lähti, uhaten mennä poliisipristavi Aleksei Mihailovitshille kantelemaan ja pyytämään rangaistusta.

— Eh sinä! uhkaili hän Iivanalle, poistui ja uhitteli:

— Kielin... Vot hänen ylhäisyydellensä pristaville Aleksei Mihailovitshille kielin, jotta sanoit, ettei ylhäisyys, vaan sukuisuus... Kielin!...

Ja hän poistui kielimään.

Mutta Iivana oli ikäänkuin puusta pudonnut, mietti ja punnitsi. Lopulta häneltä pääsi pitkä, leveä ja vilpítőn nauru. Koko juttu huvitti häntä kuin lasta. Hän nauroi kuin kourussa polvin ja vatsa sylissä:

— Vot, selitti hän miehille: Vot, Ropotti tää tshuhna... Eh mikä luotsi, Ropotti sinä siinä! riemuitsi hän Ropotille välillä ja jatkoi kertoen miehille sen silloisen juttunsa lääkäristä, porsaan leikkaajasta, sairaasta ja porsaasta ja kerrottuaan riemuissaan lopetti:

— A vot, Ropotti... Toit porsaanleikkaajan lesken luo ja... Vot sinulle Durnjakinin leski... Eh!

Ja taas hän nauroi että vatsa hytkyi.

— Ka... Tuota! hölmistyi Ropotti tyyten viisauttansa ja töllötti Osiipan oikeana veljenä.

Mutta Iivana teki asiasta ruton lopun, ilmoittaen Ropotille äkkiä:

— Vot, Ropotti... Valjai!... Kapakkaan mennään, ryypätään!... Valjai!

Ja niin he tekivät. Miehissä työntyivät he kyläkapakkaan ja juomingit laittoivat.

Eikä poliisipristavikaan ehtinyt miehinensä kemujen alkuun, sillä hän osui olemaan virkamatkalla.

Mutta ukko Durnjakin häntä odotti. Annushka kieli ja kanteli oikealle morsiamelle kaikki ja se ihan suuttui ja uhkasi mennä kapakkaan ja vaatia Iivanalta korvausta turhasta odotuksesta.

XI.

Sillä aikaa kun Iivana päättää kosimistaan kylän kapakassa ja riitautuu Ropotin kanssa, osaa ukko Durnjakin saada pristavin liikkeelle.

Kapakassa oli jo täysi höyry. Iivana ja Ropotti olivat jo juoneet ensin toisen ja sitte toisen rahat miltei kuitiksi. Viimeiset viinat nuo lie siihen pöydälle jo kannettukin.

Ja väkeäkin tuolla oli. Kesäkuumasta huolimatta oli miestä tamineissa. Osiippa sentään oli paksuinturkkisin. Repaleinen Vanjka soitteli, rämisytti hanuria. Sen Jegor Kyratskinin, Aleksandrovitshin poikia se oli, ja siksi kai hanurimieskin. Oli mölyä.

— Hih!... Vanjka!... Ih! hihkasi hänelle jo siinä Iivana ja Osiippa auttoi:

— Vanjka! hoki hän, sinulle ihkaistaan!... Kuuletko?... Eh?

— Kuullaan!... Kuin en kuulisi! veti Vanjka hanurilla ja taas hoki Osiippa tolkuttaen:

— Vot Iivana Ivanovitsh, sulhanen, merkitsee, puhuu sinulle...

— Puhuu!... Mitä tuosta jos puhuu! ynseili soittotaiteestansa tietoinen Vanjka, veti, ja Osiippa koki selittää:

— Vot kuin: Iivana Ivanovitsh puhuu sinulle, vot, että: ih!... Ihkaisee, tarkoitan että: Hih!... Ymmärrätkö?... Eh?

Mutta Iivana itse kinasi toisten kanssa. Hän oli niille jo kahteen kertaan kertonut sen porsas-, leski-, lääkäri- ja porsaanleikkaaja-juttunsa ja nauranut sille vatsansa pohjasta. Sitä hän nytkin siinä kertoi, kinasi, nauroi. Humalassa hän siinä jo vännäsi ja Ropotti sitäkin enemmän.

— Ih! hihkasi hän taasen jutun lopuksi ja kävi kehumaan luotsiansa, Ropottia.

— Vot, Ropotti! kehui hän ja ryypäsi:

— Ropotti, vaan ei Pipotti... Kolppanan tshuhna Pipotti... Eh!

Ja Osiippa hoki taas, peräsi:

— Kuin ei Pipotti?

— Ei niin ei, Pipotti... Puhutaan sinulle, että ei Pipotti! kinasi Iivana, hymyili, joi. Osiippa asiasta ymmällä, koki, uteli itseltään Ropotilta:

— Kuin ei Pipotti, vaan Ropotti?... Heh?

Ja humalainen Ropotti yritti, tolkkasi:

— Pipotti tää... Hän otti ja hukkuu... Perkjärveen hukkuu.

— Aaaaa! kirkastui valkeus Osiipalle ja hän peräsi nyt Iivanalta:

— Merkitsee että Pipotti hukkuu?... Tää Kolppanan tshuhna ja siksi Ropotti ja ei Pipotti Vot?...

— Eh?... Kuin hän hukkuu?... Pipotti? olivat nyt Iivanalle asiat sekaisin. Ihan hänen täytyi Ropotilta perätä:

— Totta että hukkuu?... Pipotti tää?

— Ka ... tuota... Hukkuu... Otti ja hukkuu...

— Ha-aaaa... Vot kuinka, kirkastui Iivanan hymy jos miten leveäksi ja hän kehui taasen Ropottia:

— Mutta sinä, Ropotti, kehui: Sinä, vot, väärin teit kun toisen muorin mertaan veit... Viisas sin' oot!... Ih!

Ja hän nauroi ja joi Ropotin terveydeksi ja hihkasi ja hymyili ja kapakassa oli oikea höyry ja elämä ja ilo.

* * * * *

Se oikea morsian siihen nyt tuli. Sitä korvaustaan vaatimaan se ehätti.

Ja nyt se vielä oli hoksannut uuden asian: Iivanahan oli häntä jo suudellut kuten morsianta. Puhemies-Annushka voi sen vaikka valalla todistaa ja siitäkkin hän vaati hyvitystä rahassa.

Mutta mistä otat, kun miesten rahat on jo juotu ja miehet itse heilupäällä? Niin Ropotin kuin Iivanankin silmissä jo tupa pyöri ja savu hämärsi.

Mutta tajusivat he toki vielä asian niin selkeästi kuten yleensä voivat.

— Vot morsian... Oikea, tolkutti Osiippa. Iivana katsoi morsiantansa, hymy repesi, laajeni, anasti kasvat kaikki. Nenä punoitti.

— A-haaaa! veti hän ja Ropotille selitti:

— Vot, Ropotti, oikea eukko... Vot sinulle!

Mutta eukko vaati korvausta, aivan jo kiroten:

— Jei bohu vaadin!

— Kuin?... Muori?... Mistä vaadit? Eh? peräsi Iivana.

Ja leski:

— A vot!

Hän selitti, kaikelle väelle ihan valitti:

— Odotuksesta ja... Entä kun pussasit?... Niin että onko sallittu että pussata?... Häh?

Iivana seisoi hänen edessään täynnä makeaa hymyä ja vielä makeampaa viinaa, katsoi silmiin ja vehnäisteli:

— Eh sinä kanalja!... Ruusunnuppu sinä, muori! Eh!

— No vannon!... Ristiodyn ja vannon, että pussasit! vannoi eukko ja teki valakseen ristinmerkin: Vot ristiodyn!... Nää!

Ja hetkisen hän odotti. Iivana siinä edessä hymynä seisoi ja katsoi.

Ja yhtäkkiä hän silloin leikkisenä vehnäistellesään tökkäsi sormella eukkoa vatsaan.

— Pumps!

Eukko ihan hätkähti, suuttui:

— Paholainen: ... Mahometti!... Pty-hui!

Mutta Iivana nauroi, ihan vatsansa pohjasta lasketteli. Eukko kiukustui, sadatteli, poistui ja uhkasi hakea poliisipristavin.

Ja niin odotti nyt pristavin tuloa ukko Durnjakin ja Annushka, tää morsian. Iivanan kimppuun he

molemmat sitä kokivat hakea ja niin uhkasi Iivanaa ja Ropottia esivallan miekka.

Ja palasikin tuo poliisipristavi, palasi ja odottajille heti äkäisesti hönkäsi. Oli, näet, matkalla korttipelissä hävinnyt kolme ruplaa seitsemänkymmentä yhdeksän kopeekkaa ja siitä harmi.

— Piru! äksysi hän itsekseen, vihaisena. Eukko, Annushka, kielevä kun oli, ehätti ennen ukkoa, Durnjakinia, selitti asiansa, valitti, että Iivana on häntä suudellut.

— No mitä sitte jos suuteli? hönkäisi siihen pristavi äkeästi, sillä hän oli pahalla päällä.

— Kuinka mitä, teidän ylhäisyytenne!... Luoja minun, taivaallinen Isä! siunaili eukko ja tenäsi:

— Suutelon vei ... vot suutelon!

— Kuka sinua suutelisi ja kuin? Mitä?

— Teidän jalosukuisuutenne! vannoi eukko: Kautta pyhien pussasi ... lupsasi ihan, pussas ja ... vot suutelon vei...

Mutta silloin pelitappiostaan harmistunut pristavi hönkäisi:

— Juokse!... Käske antaa se takaisin sinulle... Suutelo!...

Ja kun eukko yhä yritti valittaa, tulistui hän ja karjasi:

— Kuuletko mitä sanottiin!... Käske ukon takaisin suudella ja!... Ulos!

Eukko ihan säikähti ja pakeni. Syödä tuo oli.

Mutta ukko Durnjakinin asia onnistui, jo niiden kenkätöidenkin takia. Lakkia molemmin kourin alamaisesti pidellen hän viisaasti alkoi, johti, puhui niistä kenkätöistä, vihjaili, että hän vaikka ilmaiseksi ne nyt tekee ja sitte jo meni asiaan: Valitti että Iivana on hänenkin muoriaan suudellut.

— Vot totta, teidän ylhäisyytenne ... suuteli tarkoitan, selitti hän. Mahomettilaisiksi, merkitsee, teidän ylhäisyytenne!

Ja pristavi alkoi suostua laskien niitä kuin kengäntekopalkkoja. Pelitappiokin tuo korjautuisi sillä... Hän tutki jo asiaa.

Ja nyt ukko vielä ne paransi valittaen:

— Ja, vot... Teidän ylhäisyytenne, vot, sanoo ... että ainoastaan sukuisuus sanoo...

— Mitä?

Mutta ukko:

— Vot, ristiodyn ja vannon, että sukuisuus... Sanoi, merkitsee, että sukuisuus ja ei ylhäisyys... Vot ristiodyn, ristiytyi hän toistamiseen.

Ja se auttoi, sillä pristavi oli arvostansa arka ja äkeä mies. Hän lupasi opettaa Iivanan ja sen kyytimiehen. Ihan hän siinä jo arveli, että lähettääkö hakemaan äskeinen Annushkakin, leski, ja perätä siltä senkin asiaa paremmin.

* * * * *

Mutta rentonaan eli ja hymyili Iivana, veti viinaa nahkaansa, kehui Ropottiansa, kertoi uudelleen juttuansa, nauroi ja oli ylkämiehistä onnellisin.

Mutta nyt he olivat jo kovin ylellisesti juopuneet, niin Iivana kuin Ropottikin ja kehittyi kina, kinasta riita, torasta jo tappelu.

Iivana näet osui nyt humaltuessaan sotkemaan nimet ja kinasi Ropotille, että hän on Pipotti. Ropotti tolkutti vastaan, mutta Iivana kinasi:

— Valehtelet!... Jumalauta valehtelet että Ropotti!

— Kuin valehtelen?... Häh?

— Puhutaan sinulle, että Pipotti ja... Merkitsee että sinä et ole Ropotti, vaan Pipotti... Kuuletko? Heh?

Mutta humalainen Ropotti yltyi, tolkutti:

— Tuota... Ropotti ... Pipotti .... Ki ... i ... Ripotti ... tuota Tipotti... Ropotti! karjaisi hän lopulta ja löi nyrkkiä pöytään, että helisi. Ropotti, sanon minä, Ropotti!

Mutta Iivana tulistui ja punastui.

— Hi-ih! karjasi hän kuin peto, polki jalkaa ja uhkaili:

— Sären... Ikkunat sären... Ih!

Mölyttiin. Kapakan isäntä sadatteli.

— Ropotti... Min' oon Ropotti! karjui Ropotti asiansa puolesta. Iivana löi silloin jo tuolin sirpaleiksi ja kirosi:

— Pjerkjele!

— Häh!... Ropotti! karjui Ropotti uhallakin vastaan. Osiippa jo virui penkin alla.

— Ro ... o ... Ropotti, tolkutti se sieltä toki vielä ja kaiken lisäksi ärtyi humalainen Ropotti haukkumaan Iivanaa ja kaikkia: ryssiksi hän heitä tietysti haukkui.

— Vot ryssä!... Ah!

— Häh!

— Ryssä!... Hih! karjui Ropotti ja särki astioita.

— Potaatti-nenä ryssä!... Ih! karjui hän. Iivana raivostui ja karjui vastaan:

— Pipotti... Hih! karjasi hän ja niin tarrasivat toistensa niskaan miehet, Iivana Ropotin, Ropotti Iivanan niskaan. Vimmatusti he toisiaan siinä repivät, lattialla piehtarivat ja karjuivat, kirosivat. Kapakan isäntä lähetti pojan jo hakemaan poliisipristavia.

Muta väsyivät toki miehet ja nukahtivat lopulta... Isäntä vieritteli heidät pöydän alle ja niin vetelivät he siellä rauhallista unta. Vanjka veti hanuria ja kaikki oli kun autuaiden eloa ja oloa.

XII.

He heräävät oudossa paikassa ja joutuvat jääkylmään vesiryöppyyn. Sisältää muuten lopullisen selvityksen tshuhnan ja suomalaisen erotuksesta.

Kun miehemme seuraavana aamuna heräsivät, huomasivat he ihmeeksensä olevansa poliisiputkassa. Paljaalla lattialla he siinä istuksivat ja kyyköttivät. Päätä särki kohmelo vielä aika lailla ja tuntui olo hieman kuin happamelta. Ei ainakaan yhtä iloiselta kuin eilen nukahtaessa.

Tovin he siinä istuivat ihan vaiti, mieteksineet lienevät. Viimein alotti toki Iivana puhelun, kysäisten:

— Sinun nimesi, tuota?... Tarkoitin: Ropottihan se oli?

— Kah!... Tuota... Ropotti!

— No!... Kunnia sinulle Luoja, rakas taivaallinen Isä! huokasi silloin Iivana hartaasti, vilpittömästi ja teki ristin merkin. Eilistä tappeluansa he eivät ihan selvästi muistaneetkaan, eivät nyt vielä, sillä päätä pakotti tulisesti.

Istuttiin siis, kökötettiin. Nyt muisti Iivana eilisestä tappelusta jo lisää. Hän peräsi sen ryssäsi-haukkumisen johdosta, kun hän ei sitä ollut ymmärtänyt:

— A, vot ryssä?... Niin että mitäs hän, tarkoitan, merkitsee ryssä?...
Pirun ryssä?...

Ropotti joutui pulaan. Hän muisti nyt illalla haukkuneensa.

— Tuota, tapaili hän, sotkeutui ja pulassa tokasi:

— Häh?

— A, vot, ryssä? selvensi Iivana viattomasti.

Täytyi kokea. Ropotti kierteli, tolkkasi:

— Tuota, nyt... Niin jotta nyt tää ... ryssä?... Häh?

— Niin... Vot, ryssä?

Ja taas täytyi Ropotin. Hän imeksi, kierteli, hoki:

— Hän ... ryssä... Hän, tarkoitan, on se kuin... Niin jotta hän ei ole järin tshuhna eikä taas erin ... niinkuin suomalainenkaan.

— Ymmärrän... Ymmärrän!... Niin jotta ei toinen eikä toinen, riensi silloin Iivana todistamaan, että kyllä asia on nyt hänelle ihan selvä ja hän aivan ihmetteli:

— Vot, mikä määrä kansoja maailmassa!

Ja hän luetteli, ihan sormilla näytti:

— On ensiksi tshuhnat ... sitte suomenkansa... Vot, seuraa saksalaiset ... juutalaiset ... sitte ryssät ... tattarit ... mahometaanit ... arkankelilaiset ... lisäksi narvalaiset, narvankansa, vot ... petrosovotalaiset ... roomalaiskatolilaiset ... seuraa sitte luterilaiset ja perkjärveläiset ja lopuksi pääkansa, vot, venäläiset ... oikeauskoiset venäläiset... Eh, mikä paljous kansoja... Vhi-uuu! vihelti hän ihmetyksestä.

Ja taas siinä oltiin, istuttiin, kökötettiin. Kumpikin toteutti oman rotunsa kansallista tehtävää: Iivana hymyili, haisi viinalle, sipulille ja kurkulle ja hattupää Ropotti töllötti tyhmänä, tupakoi, syleksi ja pyyhiksi nenäänsä nutun hihalla. Ja molemmat he olivat vilpittömiä ystävyksiä.

Iivana hymyili, puheli ja tupakoitsevan Ropotin päässä liikuksi suuri kansallisomaisuus: äly ja ajatuskyky, kuten sienessä mato.

* * * * *

Mutta nyt tuli poliisipristavi poliiseinensa. Hän oli miehille äkeä varsinkin senvuoksi, kun oli kuullut niiden kieltäneen että hän on ylhäisyys, väittäneen häntä ainoastaan jalosukuisuudeksi.

Ei ihme, että hän halusi hieman kostaa. Hän määräsi, että miehet on, muka selviytymisen takia, vietävä kylmään vesisuihkuun. Oli sitä kyllä joku kerta ennenkin käytetty, mutta ainoastaan näin: kostotarkoituksessa.

— Ja antaa kovan suihkun... Tshuhnallekin tälle, sille ... ne ovat rajupäitä ... ja mukuraista kansaa... Tshuhnat nää! määräsi hän ja poistui, jättäen miehet poliisien käsiteltäviksi.

Ja niin täytyi marssia vesiryöppyyn. Ei sitä vettä siinä suihkuamalla ja tiuhkumalla ainoastaan, vaan ihan rännistä ryöppösi ja korkealta katosta niskaan putosi.

Hirvitti ihan. Iivana siunaili hartaasti, ristiytyi, riisuutui alamaisen kuuliaisuudella kuin pakolliseen kylpyyn ja niin työnsivät poliisit hänet ryöpyn alle.

Kamalaa! Iivanan päässä seisovat silmät, kuin viimeisellä tuomiolla. Teräväpiikkisillä sauvoilla estivät poliisit liikahtamasta ryöpyn alta ja jääkylmä vesi pauhasi niskaan.

— Heh!... Armahtakaa!... Riittää!... Vapahtajan nimessä armahtakaa! huusi Iivana alussa kauhuissaan armoa.

— Suus kiinni!... Durak! soimasivat vain poliisit, piikit ihan Iivanassa.

Mutta pian tottuikin Iivana kylpyyn. Nyt jo tuntui ihan hyvältä. Päänkipu hävisi. Hän jo siinä ryöpyssä hymyili leveästi, irvisteli ihan, hieroksi kupeitansa ja puheli:

— Vot tak kylpy!... Vot!

— Valjai!... Matkaasi ryöpystä, valjai! komensivat poliisit silloin ja Herraa hartaasti kylvystä kiittäen tallusteli hymyilevä Iivana pukimiaan kokoilemaan.

* * * * *

Mutta hullummin kävi Ropotin. Hän, itsepintainen, ei älynnyt nöyrästi alistua esivaltaa tottelemaan. Ryöppyä hän kauhistui, eikä tahtonut riisuutua. Luuli sillä pelastuvansa ja tolkkutti:

— Minä tuota... Tshort!

— Kiireesti!... Ryöppyyn, kiireesti! ärjäisi poliisi ja kun Ropotti hidasteli ja mukuroi, niin poliisi rutosti sanoi:

— Eh!... Annetaan niine pukimineen!... Vot!

Ja yks kaks survoivat he teräväkärkisillä piikeillään Ropotin ryöppyyn täysissä tamineissa. Ropotti kiroili, kutristeli ja huusi kauhuissaan. Varsinkin kun tupakat kastuivat ja tulitikut.

— Paholainen! pökertyi hän ja koki niitä tupakoitansa taskusta pelastaa. Asia paheni: tupakkavehkeet joutuivat taskusta ilmiryöppyyn.

— Iivana... Tuota... Perkele! huusi pökertynyt mies Iivanalta apua.

Mutta Iivana nauroi katketakseen. Häntä huvitti Ropotin turha hätä, kun se siinä täysissä tamineissaan kylpi.

— Hiero!... Hiero kupeita!... Vot! koki hän sille Ropotille naurun ohella neuvoa, huutaa: Hiero!... Se, vot, kohmelon parantaa... Vot!

— Tshort!... Paholainen! kiroili ja päristeli likomärkä Ropotti, kun lopultakin ryöpystä pois pääsi. Hän ihan tärisi, kun vesi vaatteista valui.

— Valjai!... Pellolle valjai! komensivat poliisit. Pois koko putkasta ne ajelivat.

Mutta Iivanalla oli hauska olo. Likomärkä Ropotti nauratti häntä yhtä syvästi kun konsanaan eilinen erehdyksensä.

* * * * *

Onnellisesti olivat he selviytyneet niistä kapakan säretyistä akkunoista ja huonekaluista, vaikka rahat olivatkin jo juotu joka penni... Ropotti antoi osaltaan niistä kenkärähat ja hamekankaan, jotka oli tällä matkallaan kaupungista ostanut eukkoaan varten. Iivanalta taas oli, onneksi, säästynyt morsiamelle varattu kihlasormus ja se Ropotin kampsujen lisänä riitti.

— Vot onni, puheli Iivana silloin Ropotille, Se, vot, onni, jotta sormus säästy... Ymmärräthän?

— Ka... Tuota... Kuin en tätä ymmärtäisi! tunnusti likomärkä Ropotti älynsä terävyyden.

Ja niin ajaa lykkivät he nyt jo kotimatalla. Iivana taas, kuten tullessa, siellä reslarämän takapajulla, selin ajajaan jalkojaan riiputti. Ropotti, märkänä kuin kuikka, etupajulla kökötti ja kaakkia koki ohjaksilla menoon nyhtää.

Ja hyvät tovit ajoivat he, lykkivät, siten ihan ääneti, selin toisiinsa, reslaraju välissä. Iivanakin mietiksi. Matkojaan hän siinä lie muistellut ja iloista erehdystänsä, josta oli toki se suuri onni, että sormus säästy ja niin pelastuttiin kapakan veloista. Äänettömänä istua kökötteli Ropottikin ja yhä herui vesi tamineista. Happamalta hän alussa siinä näytti. Tupakatkin kun ne kastuivat. Tyhjänä riippui siis piippu ikenissä.

Niin mietti Iivana, muisti poliisipristavin puheet rajupäisistä, mukuroisista tshuhnista ja silloin äkkiä sinne taakseen yliolkain kysäsi, peräsi:

— A vot...

Ja hän jatkoi:

— Vot, sitä minä tässä yhäkin että... Vot pristavikin kun sanoi, että tshuhnat ovat mukuraista ja rajupäätä kansaa, niin, merkitsee... Mikä erotus on varsinaisen tshuhnan ja oikean suomalaisen välillä?... Eh? Ropotti?

Ja Ropotin täytyi nyt ruveta kansantieteilijäksi. Hän nyhti ruunaa ohjalla ja tapaili selittäen:

— Vot ... tshuhna tää... Hän on enemmän niinkuin ... kuin tuota sanoisi ... enemmän niinkuin mukurainen ja ... viinaan ja naisein menevä, niinkuin ... tää tshuhna a... Varsinainen ja niinkuin oikea suomalainen tää, niin ... hän on niinkuin... Niinkuin nyt tää Muolan ja ... tää nyt vaikka Johanneksen

mies...

— Aaaaaaaa! selvisi Iivanalle tietysti asia lopullisesti ja itse hän ihan vielä lopetti, selvensi:

— Merkitsee että: Tshuhna on oikea tshuhna ja ... oikea suomalainen on, vot, oikea suomalainen?... Eh?

— Ka... Tuota!... Niin!... Prpoh, ruuna! repi Ropotti konia kulkuun ja vieläkin toisteli Iivana, vahvisti:

— Ymmärrän... Nyt ymmärrän että, vot: Ropotti da Ropotti, Pipotti da Pipotti ja... Vot erotus.

— Ka... Se... Vot.

Selviä nuo ne asiat olivat jo. Ainoastaan uskontokysymys vielä hämärsi. Sitäkin siis Iivana peräsi:

— Ja entäs usko?... Niin että mikä usko tshuhnan kansalla on? peräsi hän...

— Ka... Tuota...

Iivana silloin sinne taakseen aivan tenäsi:

— Oikeauskoinenko ... vai kalmukki ... kiinalainen tai mohametaani?...

— Vot mohametaani! nosti hän sormensa pystyyn kuin merkiksi: Vot!

Ja Ropotti koki panna liikkeelle uskonnollisen tietonsa, tolkutti:

— Usko tää ... ristinusko tarkoitan ... niin että ... usko kuin usko, tokasi hän lopuksi ja alkoi nyhtää ruunaa ja torata sille, että enemmästä selityksestä pelastuisi.

Ja Iivanakin tyytyi saamiinsa, mukaili:

— No... Tshort hänestä!... Usko kuin usko ja ... Ropotti kuin Ropotti... Vot!

Mutta kun he saapuivat Iivanan kotiin, keitätti Iivana teet, haetti kisällillä viinat ja kun oli ryypätty ja teetä hörpitty, kertoi hän kisälleillekin koko jutun ja varsinkin sen porsas-leski-lääkäri-leikkaaja-jutun. Ja hänellä oli taas hauska ja hymynsä repesi ihan äärimmillensä ja rauhallisena kukoisti pulpukkanenä niine mehevine rypäleinensä.

— Vot juttu! nauroi hän onnellisena ja Ropotti tupakoi märkänä ja siksi oli Iivanalla yhäkin hausکمپی olo.

Ja lopuksi selitti hän sälleillensä toimeissaan, perinpohjin, mikä erotus on varsinaisen tshuhnan ja suomalaisen välillä.

— Tshuhna, vot, selitti hän. On, puhun teille, mukurainen ja vaimoon lankeava ja ... merkitsee, viinaan menevä niinkuin venäläinenkin a... Oikea suomalainen taas, merkitsee, hän on viisas ja vot, Ropotti... Ropotti eikä Pipotti... Vot!

Hän heittäytyi sänkyyn selällensä ja nauroi taas Ropotin erehdykselle että vatsa lekkui, ja todisti:

— Vot, Ropotti!... Vot mikä oikea ja viisas kansa, oikea suomenkansa ja ei tshuhna... Vot!

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK IIVANA ELI SUOMALAINEN VENÄLÄISEN
PUHEMIEHENÄ ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying

with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the

Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than "Plain Vanilla ASCII" or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original "Plain Vanilla ASCII" or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, "Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation."
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain "Defects," such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the "Right of Replacement or Refund" described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or

entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS', WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax

treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.